

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Maskolijoje duma sumazino pinigų rando reikalaujamus siuntimus Siberijon prasižengėlių; sumazino tam tikslui reikalaujamą sumą tik ant 34500 dol. Tai išdū, išleidžiančiam kas metas pusterčio milijono rublių ne daug, bet prie to duma išpeikė visą siuntimo Siberijon žmonių sistemą ir užlaikymą ten prasižengėlių kolonijū. Ypač negeru rado siuntinėjimą Siberijon politiškių prasižengėlių, kurie naujas idėjas platinę tarp dar niegančių Siberijos gyventojų, o tos idėjos atstumia Siberiokus nuo valdžios, padaro juos valdžios priešininkais. Valdžiai tokiu būdu Siberiją, kuri tris kartus didesnė už Europinę Maskoliją, ne galima, reiktų tam tris, o gal daug daugiau kartų padauginti policijos skaitliū. Kad Siberiokų įsitikinimą prižiūrėti, reiktų kiekvienose namuose laisvą policistą. Tas yra tiesiog negalima, nes užlaikyti tokių daugybę policistų išdės neįstengti.

9 d. kovo Peterburgo teisme pasibaigė byla-garsaus maskolijokų revoliucionieriaus Čaikovskio ir revoliucionierės Brekovskienės. Teismas Čaikovskį išteisino, nes policijai neįstengė prirūdyti, kad jis būtų dalyvavęs ekspedicijoje arba užmušusioje revoliucijos laike. Brekovskienę nuteista apsigyventi mui Siberijoj. Kaip Maskolijoj, teismas su apkalintaisiais pasielgė gana mandagiai, ko Peterburge nieks nelaukė. Matyt užtarimas įtekinčių amerikonių, angljonų ir prancūzų už Čaikovskį teisme turėjo įtakę. Tų užtarėjų Stolypin nusigando ir kaip galima manyti, išliko Čaikovskį atidavė besaliskam teismui. Brekovskienę nuteista Siberijon, bet ten gali laisvai gyventi, o vis laukė, kad ji bus nuteista katorgon, taig priė sunkių priverstinų darbų.

Stolypin 15 d. gegužio leido žydams atlaikyti Peterburge tikėjimiską kongresą. Kongresas suvažiuos rabinai iš 40 žydų apgyventų miestų. Taigi mat Stolypin daro šokus tokius paliosavimus žydams. Juk šulys teisių, Peterburge žydai negali gyventi, ten gali atkakti tik žydai baigę augtentes mokyklas; rabinų g daugumas visų augtentes mokyklų ne matė; vien didelių miestų žydiški pamokslininkai baigę yra universitetus dangiausiai Vokietijoj.

VIDURINĖ IR PIETINĖ AMERIKA.

IS Nicaraguos dabar vėl prieštaraujančios ateina žinios: randas garsina, buk dabar krasto vidurinioje ramu, buk revoliucionieriai pasidūda rando jenerolams, tik mepikijū likučiai pasitraukė į Bluefield aplinkines ir jie negali turėti nei mažiausios vilties kada nors atsigręsti. Sulys g kitų žinių: Estrada dar neuždėjęs vietės atsigriebt. Sunkiai priimaname apskritį jis tikis susidurti. Renka ten vėl kariatus ir to jam nieks, nestabdo. Rando jenerolai po paskutiniam mušini apsisisto, nevėja pergalėlių priešų, iš ko galima manyti, kad prezidento kariūmenė teipgi daug mušų karciavio turėjo, todėl jo jenerolai ir sumušto priešų nedrso vyti. Iš tų prieštaraujančių žinių galima vienok tiek nuntantų, kad jeigu revoliucionieriai greitai negali atsigriebt, tai Bluefield aplinkines jie gali dar laikytiesi ir gali čia, suardę daugiau šalininkų, vėl traukti į prezidento Madrid valdomus apskrinius.

ANGLIJA.

Rodosi Asquito ministerija su pagalba dabartinio parlamento iš tikro nori aprubežuoti visiems įkierėjusi Lordų buto privilegijas. Remiantis Lordų buto unijonistai tikėjo, kad jiems pasiseks valdžią savo rankas paimti, jie laukė, kad

ta liberalai ir dabartinė ministerija jiems palengvintų, istaisyti kelią. Biudžeto sumanymų unijonistai savo balsais negali pervaryti, todėl jie laukė, kad ta pervarytų liberalai, kuriuos, žinoma, biudžeto reikaluose ir unijonistai būtų paretę, nes be biudžeto ir jie, nors valdžia jiems patektų, negalėtų kraštą valdyti. Tuom tarpu, kaip matyt, tame Asquito ministerija nenori jiems patarnauti. Asquito nuo parlamento pareikalavo užtvirtinimo išlaikyti tik šešioms sanvaidėms, o paprastai budavo reikalaujama užtvirtinimui jų istisiam pusmečiui. Taigi tokiu savo pasielgimu Asquito supainiojo unijonistų mierius. Jeigu biudžeto išlaikymo būtų užtvirtintos pusmečiui, kaip budavo seniau, prie pirmos progos unijonistai galėtų bandyti išversti Asquito ministeriją, tasyk valdžia būtų patekusi jų vadovui Balfourui. Jeigu išlaikymo būtų pusmečiui užtvirtintos, unijonistų valdymas tokiu laiku būtų užtikrintas. Dabar gi nėra ką kesintiesi valdžiai griebti į savo rankas, nes Belfour jau po šešių sanvaidžių turėtų vėl pasitraukti nuo vietos, nes dabartinis parlamentas jam tikrai ne užtvirtintų reikalingų tolesniam laikui išlaikyti.

Ministerijai pirmininkas Asquito parlamentui pranešė, jog biudžeto klausymą jis tuojaus perduos parlamentui ir reikalauja jo užtvirtinimo pirm išvazinėjimo atstovų ant švenčių. Laikraščiai mano, jog todėl Asquito skubina užbaigti biudžeto klausymą, nes žino, kad airiai prieš biudžetą ne balsuos, gal jie vien susilaikys nuo balsavimo. Tasyk su darbininkų atstovais ranžas savo pusę turėtų balsų daugumą. Jeigu vienok airiai balsuotų prieš ranžą, Asquito ministerija pulktų. Kadangi be užtvirtintų išlaikyti ir unijonistai negalėtų valdyti, tai reiktų paleisti dabartinį parlamentą ir paskirti vėl naujus rinkimus.

Parlamente Anglijos laivyno perdėtis apreiškė, jog jis negali padėti, kad laivyno reikalams gales sumazinti išlaidas; kad Anglija galėtų ant jurių, augant kitų kraštų laivynams palaikyti pirmutinystę ant jurių, laivynai reikia mažiau, o 200 milijonų doliarų. Jis apreiškė, jog iki vasarai 1912 metų Anglija turės 22 laivų didžiausiųjų veisles. Tiek tos veisles laivų nei joks kitas kraštas negali turėti. Kad palaikyti savo dabartinę vietą ir apginti kolonijas, Anglijos laivynas turi but drutesnis negu dviejų kitų viešpatysčių. Tam reikia labai daug pinigų. Anglija nesigali laivynui pinigų, bet užtai jos žemės kariumenė silpnesnė, negu kokios nors kitos Europos viešpatystės. Anglija todėl nepavojinga kontinentališkomis viešpatystėms, ji gali blogo padaryti tik turinčioms kolonijas tautoms, kaip antai Prancūzijai arba Vokietijai ir pajūriams. Todėl tai ji įjėsko sau visur tokių draugų, kurie įstengtų savo žemės kariumenės apginti jos reikalus ant sauzenių. Todėl tai prieš karą Japonijos su Maskolija ji susiriso su Japonija, nes jeigu Maskolija būtų Japoniją įjevusi, ji būtų užpuolusi ant Anglijai priegulincijų Indijų ir jų Anglija nebūtų galėjusi apginti. Tasyk tarp Maskolijos ir Anglijos buvo labai dideli nesutikimai.

Dabar ji turi didžiausius nesutikimus su Vokietija, todėl susidraugavo su turinčia teipgi tvirtą žemės kariumenę teipgi nelabai su Vokietija sutinkančia Prancūzija, kad toje su savo kariumene Anglija galėtų ant sauzemio, nes kitaip Vokietijos negali įjeikti neturėdama lygiai tvirtos žemės kariumenės. Ne be pamato Prancūzijos jenerolai sako, jog Prancūzija turi būti Anglijos vardu, jeigu nenori tapti Vokietijos pastumgėliu.

PRANCUZIJA.

Prancūzijoje aiškint išėjo didelės prigavystės urėdinkni, kuriems buvo pavesta priežiūra bažnyčių

turtų. Suėmė tų turtų prižiūrėtojas Duez. Kiek susekta, jo pasisavinta 2 milijonai doliarų, ne skaitant to, ką jis nuo perkančių bažnyčių savastį gavo už tarpininkavimą. Žinoma, pasisavinti teip didelius pinigus galima buvo tik todėl, kad urėdinknai nebuvo gerai prižiurimi. Pats ministeriai parlamente pripažino, kad konfiskuoti bažnyčių turtai nesutvirtinti priderant. Išdės iš bažnyčių turtų tikėjosi gauti mažiausiai 200 milijonų doliarų. Pinigai teitūrėjo but apverstį vienos naudos reikalams, ypač gi pensijoms pasenusiems darbininkams, aprūpinimui jų senatvės. Istikro nuosimčių nuo tos sumos būtų tam tikslui pakakę.

Skandalas tas dar, turbūt ne greit išdės. Parlamente lygiai klerikalai, kaip ir radikalai kaltino ministerius. Viešų darbų ministeriui Millerand užmetė, jog jis nuo Duezo, kada tas buvo teismam paduotas, paėmė už apgynimą 180000 dol. ir 2000 dol. už tylyjimą. Millerand teisinio, jog kaip advokatas 1907 m. gynė teisme Duezą ir užtai paėmė 2000 dol. Raminiui parlamento astovų teisių ministeris Burthas žadėjo neslėpti, visus kaltus teismam patraukti, bet jam pasiuntiniai atkrito: "per vėlai, prieš vagystės reikėjo tą daryti". Žadėjo kaltus nubauti ir laike Panamos skandalo". Ministeris atsakė, jog už Panamos ir dabartinius skandalus kalta teip valdžia, kaip ir parlamentas. Ypač parlamento pasiuntiniai ministerijai klausė, kokiu būdu galėjo atsitikti, kad išvyto Kartuzų zokoninkų savastis parduota tik už 500000 francų, nors ji yra milijonų verta. Žinoma, ministeriai negalėjo ant visų jiems statomų klausimų atsakyti, nes daugelio dalykų gal ir pats nežinojo.

Aisku, kad iš bažnyčių savasties pasipelnė ne vienas Duez, bet ir daugelis kitų; kiek tokiu būdu viešų pinigų perėjo į ypatų kišenes, tas negretai išsiaiškės. Bet dėl tų skandalų gal ministeriams atsisis nuo savo vietų pasitraukti.

VOKIETIJA.

Vokietijos izdo ministeris apreiškė, jog šių metų viešpatystės izdo nepriteklis siekia 44500000 dol. Uždengimui nepritekliaus reiks naują paskolą užtraukti, nors Vokietijos skolos ir dabar gana didelės.

Vokietijos ministerijai pirmininkas apreiškė parlamente, jog ranžas mano paveržtoms nuo Prancūzijos provincijoms Alzatių ir Lotaringijai suteikti platesnę savistovystę. Turbut tą daro randas besigerindamas Prancūzijai. Iš tos savistovystės, žinoma, prancūziškai kalbantį gyventojai mokės naudotiesi.

IS LIETUVOS

IS VILNIAUS.

(Nuo mūsų korespondento.)
Sausio 31 d. buvo metinis visuotinis "Rutos" narių susirinkimas, kurian atvyko apie 80 narių. Dienos tvarka buvo tokia: 1) apyskaita už 1909 metus, 2) sąmata 1910 metams, 3) tarybos ir revizijos komisijos rinkimas ir 4) narių sumanymai.

Susirinkimas pradėta 5¼ val. vakare "Rutos" bute (Jurgio pr. 22). Pirmiausiai sekretorius perskaitė trumpai apie "Rutos" gyvenimą 1909 metais, apie jos darbus. Paskiau išdėdino padėjėjas perskaitė piniginių draugijos stovį, kuris, pasirodo, buvo 1909 metais toks: 1) jeigu buvo 3114 rub. 30½ kap. — butent: narių mokesčių įplaukė kason 463 rub. aukų 1071 rub. 21 kap., taisomieji draugijos vakarai (t. y. už fejmo bilietus) 1133 rub. 73 kap., bufetas davė pelno 204 rub. 82½ kap., už konfeti ir laisšelius pelnyta 194 rub. 53 kap., už kabykles — 106 rub. 1 kap. Išleista gi per metus

3254 rub. 48 kap. Taigi, išeina kad "Ruta" per metais turėjo 140 rub. 17¼ kap. nuostolio. Bet istikrųjų "Ruta" nuostolio neturėjo, priešingai, ji dagi pelniho, nes įgijo inventorius už 1436 rub. 6 kap., o aukų tam tikslui sudėta tik 1071 rub. 21 kap. (žiūr. fejgorase). Be to, ne visi dar nariai yra užsimokėję nario mokesčių už 1909 m. Dar 86 nariai, neušimokėję pinigai už 1909 m. Jei visi jie užsimokėtų, tai ne tik padengtų aną neva nuostolį, bet dar ir pelno draugijai nemaža būtų.

Susirinkimas, išsklauseis ir susipažins su piniginių draugijos stoviu, atskaitos tačiau nepatvirtino, nes išrinktoji pernai revizijos komisija, nors ir patikino atskaitą, bet jos nariai nepasirašė ant atskaitos. Užtat susirinkimas nutarė: senoji revizijos komisija turi atskaitą savo parašais patikrinti ir įduoti užtvirtinti busimajam nepaprastam visuotinam susirinkimui; kuris greitai laiku tuo tikslu turi būti susauktas.

Po to perskaityta susirinkimui sąmata 1910 metams. Pagal sąmatos 1910 metais tikimasi gauti pelno: narių mokesčių 400 rub., už bilietus per taisomuosius vakarus 1500 rub., iš bufeto 300 rub., už konfeti 350 rub., už kabyklas 400, už salę parsamant ją kitais 150 rub., iš farmaceutų (kurie naudosis "Rutos" butu savo susirinkimams du sykių) mėnesį daryti 100 rub., bausių pinigų 10 rub. ir iš latvių (kokiomis sąlygomis tartasi su latviais, rasiau perėjoje korespondencijoje) 400 rub. Pelno tikimasi gauti 3650 rub. Išlaidų teip pat apie tiek. Apsvarstant 1910 metams sąmatą, laikurie nariai pastebėjo, kad knygos ir laikraščiams išrašyti paigskirta permažai pinigų, taigi susirinkimas tą sumą padidino: bukojo skiriama tik 55 rub., susirinkimas dar pridėjo 45 rub., taigi dabar paskirta tam tikslui 100 rub. Teip visos išlaidos palikta tokios, kaip jos buvo sąmatoje. Iš išlaidų skiriamųjų 1910 metams reikia pažymėti, kad paskirta 200 rub. teatro reikalams (senai pagerinti, naujoms dekoracijoms įsitaityti ir t. t.).

Vėliau prasidėjo Tarybos ir Revizijos komisijos rinkimas. Tarybon dauguma balsų įrinkta šie: Dr. A. Paškevičius, L. Gira, Malinauskas, kun. J. Tumas, Bytautas, Sapkauskaitė, J. Straždas, Dr. Basanavičius, Grigaitis, Dr. Domasevičius, Dirsė, Juodvalkis, Dr. Laukmanis, Moisiejevičė, Marcinkevičius, M. Kukta, Jurašaitis, A. Vėgėlė, Dr. Bagdanavičius ir Estkienė. Pastarieji 6 kandidatai, revizijos komisijon įrinkta: nariais — C. Liandsbergis, Zemaitis ir D. Sidlauskas, kandidatais jiems — J. Kubilius ir Janulaitis.

Po viso to svarstyta narių sumanymai: 1) apie medicinos pagalbą nariams, 2) apie tautos namų Vilniuje statymą, 3) apie fondo nuolatini atstų trupai užlaikyti steigimą, 4) apie draugijos buhalterijos knygų sutvarkymą ir vedimą, 5) apie tarinimą su latviais ir k. Visi šitie klausimai galutinai neįrista ir pavesta naujai išrinktajai Tarybai juos apsvarstyti. Ant galo senoji Taryba patarė susirinkimui išreikšti laisvoms darbavusiems "Rutos" naudai pereitais metais — bufeto šeimininkams, konfeto pardavinėtojoms, artistams, dainininkams ir k., ką ir išreikšė susirinkimas triukšmingu derynų plojimu.

12 val. naktį susirinkimas užbaigta ir visi išsiskirstė namo. Užbaigęs trumpai rašyti apie vietinėj "Rutos" narių susirinkimą, turiu dar pastebėti, kad tai pirmasis Vilniuje lietuvių susirinkimas, kuris išsiskyrė įvyko. Pas Vilniaus lietuvių toks buvo atšalimas prie viešojo darbo, kad niekuomet nei vienas susirinkimas negalėjo įvykti išsiskyrė delei mažo susirinkimo narių skaitiaus ir prieidavo

itidėti susirinkimą kitam sykiui. Šis gi susirinkimas išsiskyrė įvyko, iš ko matyti, jog "Ruta" Vilniaus lietuviams yra brangi, jog jie rupinasi ja. Narių "Ruta" turi dabar arti 200. Draugija turi nuolatina savo chorą, kurio vedėjui mokama algos 240 rub. metams. Už butą draugija moka 1100 rub. metams. Pereitais metais įrengta 86 vakarai — terp jų: spektaklių 16, koncertų 16, šokių vakarų 26, žiurfsų 13, vaikų vakarų 2, lekcijų 12 ir t. t. Be to, draugija turi savo knygyną, kuriame yra 308 tomiai įvairių knygų. Draugijon pareina beveik visi lietuvių laikraščiai, pora lenkų ir vienas rusų laikraštis.

Tiek trumpai apie "Rutą". Progai pasitaikys, aprašysiu plačiau apie "Rutos" veikimą ir jos naudingumą Vilniaus lietuviams. Tuo tarpu gi užsiganėdinu šituo trumpu aprašymu.

— Vasario 2 d. vakare naujai išrinktieji Tarybos nariai susirinko pareigomis pasiskirstyti. Slaptu balsavimu įrinkta: — į pirmininkus Dr. A. Paškevičius, jam padėjėju Dr. Domasevičius, išdėdinku D. Malinauskis, jam padėjėju Bytautas, sekretoriumi Grigaitis, jam padėjėju L. Gira, knyglininku kun. J. Tumas, scenos reikalais rūpinantis J. Straždas.

— Vasario 6 d. "Ruta" rengia koncertą, o vasario 7 d. — maskradą.

— Vasario 14 d. Pagirio gelžkelio klube bus Vilniaus Lietuvių Šelpimosi Draugijos surengtas lietuvių tarnaičių prieglaudos naujai vakaras. Buvo manyta vaidinti komediją "Brangūsis pabučiavimas", bet, tarnaitėms prieš šito veikalo statymą užprotestavus, artistai turėjo permaitinti veikalus. Dabar rengiamasi vaidinti "Valeščiaus Sudas" ir "Tarnas įpaiočio". Abudu šitodu veikalu jau buvo kelis sykius Vilniuje lošti, taigi sunku ir tikėtis, kad publikos daug į šitą vakarą susirinktu. Antra, nematyti, kad vaidintojai gerai suvaidintų, nes šį vakarą rengia vaidinamoji "Savitarpičių draugijos artistų kuopa", kurioje, nepriigulmingajai "Vilniaus lietuvių artistų-mėgėjų kuopai" susitvėrus, mažai teliko gerų artistikų įjeigų.

I dailės rinkinį prie L. Dail. Draugijos pastaruoju laiku paaukavo: Pranė Jonutienė — senovės lietuvių mezinį, K. Elisonas — 100 metų seną liet. juostą, A. Orentienė — tulpinį žiurštą ir dvi senovės skepeti, prof. E. Volteris — 4 samsiuvinius suomių ornapenų ir knygą apie medžio išdarbinimus pas latvius. Visiems aukotojams L. D. D. Valdība išreiskia širdingą padėką.

Per sausio mėnesį įsirašė į draugiją tikraisiais nariais šieems metams: Dr. A. Paškevičius, Česlavas Liandsbergis, daktarienė J. Paškevičienė, adv. A. Janulaitis, inž. Petras Vileišis, Lietuvių Klubas "Ruta", apiektorius Rodavias — iš Vilniaus, girininkas p. Matulajitis iš Naugardo, p. A. Matulevičius — iš Varsavos, pp. A. Pavalkis, V. Matulajitis, J. Slogeris, A. Jakubauskas, Zubrickas, G. Petrauskas — iš Peterburgo ir p. Kaz. Brazdionienė iš Orsos, Mogil. gub.

Liet. Dailės Dr-jos V. dalyba. ("Lietuvos Žinios").

Delei svetintaučių draugijų esąs išsiuntintus gubernatoriams nuo vid. reik. min. aplinkraštis, kur įskirta, kad gubernatoriai svarstyti daini klausimus, ar leisti ar neleisti įsikurti kokiai nors svetintaučių draugijai su lygiu laikiniu įstatymu kovo 4 d. 1906 m., ypatingai žiūrėti, ar tos draugijos nežada būti siaurai tautiškos. Jeigu pasirodytų teip, tada neleisti tokioms draugijoms įsikurti. Kartu įskirta gubernatoriams apsipazinti su tebesančių draugijų veikimu ir tam tikruose atsitikimuose pakelti klausimą apie tų draugijų uždarymą.

Mat, anot ministerio aplinkraščio, kai kurios svetintaučių draugijos kelia siaurą tautų politiškių susipratimą, o tai didina tautų skirtumą ir atsisikymą.

Per tai, girdi, tokios draugijos gresia visuomenės ramybės ir esančios nedaleistinos. Teip, maždaug, rašoma tame aplinkraštyje.

Jei istikro būtų toksai aplinkraštis išėjęs, tai ir ne pranašas gali atspėti, koksai pavojus gresia dabar svetintaučių draugijoms. ("Lietuvos Žinios").

IS UKMERGĖS, KAUNO GUB.

Blaivybė čionai puikiai išsiplatinusi! Aludžių bei smulkųjų daugiau kaip trisdešimt, ir kiekviena puikiai laikosi. O kur dar keletas monopolijų ir šiaip baltakės parduotuvės. Tai, kad žinotumėt, ir menkiausias — ir tas "silyjasi" rudžiuku.

Stai kaip yra. Vieno man žinomo ukininko pereitą rudinį stojo sunus, kaip sako, "ant prizio". Tėvas su savo "kovobrancu" per visą naujųkų ėminą "šildėsi ir silyjosi", — net keliolika rublių praužė. Paima sinų kariuomenė, reikia keletas kapeikų įdėti: tėvas pirštus spaudė — neturi!

Q per vestuves koks esti dukimės, degtinės naikiplimas! Vestuvės tesias net keturias dienas, o baltakės — kiek tik nori! Siušu!... Jeigu neturi — vidutiniškai — šimtinės, nemanyk vestuvių kelti. Jeigu pilkuonėlės neturi, nešikviesk nei kaimyno: stalas valgiais tegu bus kraute-nukrautas, o raudonaklio nebus, svečias alkanas. — Vestuvės praužė, tai žiūrėk: vienur sulaužyta, kitur sugadinta kas. O vestuves kelis sėdi galva nukoręs ir mano: kišenės, mat, tuščios....

Matai, tokia mada, praktika mada! Ir kada jai bus pakeičta?

S. Tijunaitis. ("Saltinis").

IS PANEVŽIO.

Panevėžyje yra net keletas fabrikų. Didžiausias Montvilo mieglių ir degtinės. Jame dirba nemažai lietuvių. "Jie, kaip buvo rašyta "Saltinio" kokiam ten p. m. numeryje, gyvena diledele vienybėje. Nežinia, dėl kokios priežasties fabriko savininkas pranešė visiems darbininkams, kad tokios sąlygos fabriko su darbininkais nebegalėbuti, o turėsią buti: 1) ar palikti tokį pat skaičių darbininkų, kaip pirma, tik nuo kiekvieno nuimti po 3 rublius algos ir padaryti dvi permainas, t. y. dirbti 12 valandų ir išlėties 12 valandų; pirmiaus gi budavo trys permainos, t. y. dirbo po 8 valandas, o išlėdavosi po 16. 2) Ar atstatyti nuo tarnystės 8 darbininkus, o likusiems algą ir darbą palikti po senovei. Tuodu nepaprastu fabriko valdybos nusprendimu atidavę patiems darbininkams apsvarstyti ir vieną iš jų paskirti. Musų darbininkai svarstė-svarstė, tarėsi-tarėsi ir nutarė pasiimti ant-rąjį, kas tuojau ir buvo išpildyta — atstatyta 8 darbininkai! Atžagari naujiena!... 8 darbininkai be darbo!... Nevėžio Mylėtojas. ("V-tis").

IS PAKROJAUS, PANEVŽIO PAVIETO.

Miestelis neperdidelis, bet aludžių tai kaip geram mieste — net keturiolika, ir visos vis pilnos žmonių. Už pinigų, faliktus aludėse, galėtų daug mokyklų užlaikyti. — Čia yra liaudies mokykla, mokytojas rusas, mokina tik rusiškai (ki-taip ir negali, patsai neikiok nemo-kėdamas). Be to Makedonijai kaimė įkurta mergaičių mokykla. Yra jau ir mokytoja, bet mergaičių dar nedang. Šios mokyklos įkurimu daugiausiai pasirupino kunigaikščių vikaras. Jis prie blaivybės labai ragina žmones. Pirmieis.

("L. U.").

IS RABVILISKIO, ŠIAULIŲ PAVIETO.

Čia apsilanko visokie svieto perėjūnai. Dabar yra atsibeldęs iš Rygos kanakoks monelinkas, prikalbinėja žmonelius, kad mokyty-suo jo visokių monų. Ypač nori atkreipti žmonių akis į spiritizimą; už "kursą" to "mokslą" ima po 5 rub. Yra jau ir įkiliusieji žmonių ir jo žabangus. Sergėkite savo kišenes! Inuomis. ("L. U.").

IS TRYSKIŲ, ŠIAULIŲ PAV.

Labai trūksta čia lietuvių inteligentų. Buvo pirmiau mokytojas lietuvis, bet prieš Kalėdas perkėlė į kitą vietą, o jo vieton atkėlė mokytoja rusų. Yra dar gydytojas; nors jis geras žmogus, bet lietuvių stė jam mažai terūpi. Buvo dar keletas susipratusių vaikinių, bet tie išvažinėjo. ("V-tis").

IS TAURAGNŲ, EŽERŲ PAVIETO.

Tauragnų valsčiuje keli sodžiai ir daug vėsenėdžių, sentikių apgyventų. Šventadieniais burius susidaro jie miestelių pasikermošant, pasirodų, nes cerkvės jų čia nėra. Jų cerkvė yra už 6 viorstų nuo miestelio Seimties sodžiuje. Susirinkę miestelin, linksminasi, o dažnai ir susipeša tarp savęs. Reikia pastebėti, kad jamešiejie sentikiai jau nebeplodo to, ką jų tėvai šventai pildė. Jie jau ruko tabaką, geria alų ir degtinę, ko niekuomet nedarė seniai.

Lietuviai sentikių neužkanka, bi-jo jų. Pasirodo, kad daugelis jų turi ir revolverius. Kam jiems rickalingi ginklai — nežinia, nes plėšikai jų neuždūdinėja, kadangi turtingų sentikių nėra. Ukinn-kauja jie blogiau už lietuvius, mėgsta laikyti geras kumelius (drigan-tus), kuriems supeni visus grūdus, o patis, pavasarį duonos prisigė, eina kitur uždabinti. Daugelis jų turėjo ir po gražaus miško gabalėlių, bet jau iškirto juos, iškeivo-jo. Sirvydžių sodžiaus sentikiai per du metus iškūrtė šėsis valakus ber-zyno, už kurį lietuviai siulė Pas-lauskui, šito miško savininkui, apie 10 tukstantų rublių. Paslauskas užveizda nesutikio tačiau parduoti miško lietuviams, o pardavė žydui Gavendai. Šis, davęs už mišką Paslauskui truputį rankpinigių, pradėjo derėtis su Sirvydžių sentikiais: pasulė jiems 200 rub., kad nelieštų miško. Užgirdė tai, sentikiai manė; jei teip, tai gal galima kirsti; na, ir pradėjo kirsti. Nors policija ir trukdė jiems tai daryti, nes senato nutarimu miškas priklausė Paslauskui, bet nieko negelbėjo: visą mišką iškirsto.

Sentikiai, apsigyveno Tauragnų valsčiuje apie 1860 m. Tėvui Paslauckui mirus, bajorų globa atidavė jo dvarą daili nuomon vienam sentikiui, o tasai persikvietė sau iš ktiur daugau sentikių. Kiek laiko po to praslinkus, general gubernatoriaus aplinkraščiū jie liko pripažinti amžiniais nuomininkais (čim-sevikais).

Mokyklomis Tauragnų valsčiaus sentikiai aprūpinti užtekina. Nors jų yra vos kokia penkta dalis visų valsčiaus gyventojų, bet jie turi net tris ministerijos mokyklas, tuo tarpu kad lietuviai teturi vos vieną pradinę mokyklą. Lietuviai anominis trimis mokyklomis naudoties negali, nes jos įsteigta sentikių apgyventuose sodžiuose, kur negalima gauti mokiniams buto. Letuvis, mat, nesmagiai jaustusi gyven-damas pas sentikį.

Žiemą šimet labai lengva; pasaro gyvuliams užtekis. Grūdai truputį atpigę. Daugelis čia rengiasi šimet važiuoti Amerikon, norėdami nors kiek pasipelnyti. Nors daugelis vietinių bežemių ir mažameščių yra prašę tvarkomosios komisijos parduoti jiems žemės su Valstiečių Banko pagalba, bet negirdėti, kad kas būtų gavęs žemės.

Žmogus. ("V-tis").

IS KALVARIJOS, SUVALKŲ GUBERNIJOS.

Vasario 8 d. ketvirtam viorste nuo miesto atrasta negyvas žmogus. Tai buvo Orjos dvoro ku-kalbinėja žmonelius, kad mokyty-suo jo visokių monų. Ypač nori atkreipti žmonių akis į spiritizimą; už "kursą" to "mokslą" ima po 5 rub. Yra jau ir įkiliusieji žmonių ir jo žabangus. Sergėkite savo kišenes! Inuomis. ("L. U.").

Čių ir pritraukę dar degtinės. Pa-
likęs svečius ėjo miestą daugiau
degtinės parsinešti. Matyt, mieste
dar daugiau įklausęs grįžo namo,
beiešdamas paklydo, pametė lazda
ir kepurę. Prie nabašniko atras-
ta dar butelis degtinės. Vargšas,
matyt, prazudė degtinę.

Kalvarijos siuvenas.
("Saltinis").

IS BARTININKŲ, VILKAVIS- KIO PAV.

Sausio 11 d. buvo valsciaus su-
eiga. Iš paduotos valsciaus val-
dybos apylinkės pasirodė, kad
pernai paskirtų 500 rub. ligonių
gydymui neužteko — truko dar
700 rub.; valstiečiai apsiėmė su-
dėti. Paskui buvo pranešta, kad
šiais metais valscius turi pastatyti
nu nauju tiltu. Vyriausybė duoda
pagalbos 40%. Smuklės nutarta
laikyti uždarytus šventadieniais ir
šiais metais. Paskui valstiečiai pa-
reikalavo, įrašyti į nutarimų kny-
ga, kad vyriausybė atidarytų Bar-
tininkuose pačios sktyrių, ir kad
gminės teisną grąžintų iš Vilka-
viškio atgal į Bartininkus.

Pranas.

("L. U").

IS LUKŠIŲ, NAUMIESCIO PAVIETO.

Vasario 10 dieną Lukšiuose, Zy-
plių valsc., raštineje buvo valstie-
čių sueiga. Be kitko buvo pakel-
tas klausimas apie naujos moky-
klos įsteigimą. Viršaitis paaiškino,
kad naujai mokyklai įsteigti val-
džia duoda visus medžius ir nuo
300 iki 500 rub. pinigais. Tik val-
stiečiai turėję nupirkti 2 margu
lauko, ant kurio bus statoma mo-
kykla, suvežti medžius ir pastatyti.
Ir toliau kasmet valstiečiai turėję
prie mokyklos pridėti po 140 rub.
mokyklos kurui ir apšvietimui. Al-
ga mokytoji mokėianti valdžia.
Suprantantieji apšvietimo naudą
valstiečiai su valdžios pasiūlymu
sutiko, o tamsuoliai rėkė visa ger-
kle: "Nereik! nereik!"

Vienai mokyklai valstiečiai ne-
gali išleisti kelių kapeikių, o užai-
kyt Lukšiuose smuklę, aludes, mo-
nopolį ir kelis slapstus monopolius
tai Lukšiai gali. Net lukšiečiai ne-
pasirūpina šventadieniais tas kar-
čiamas uždaryti. Gėda lukšie-
čiams!

Totorius Zentas.

("Saltinis").

IS KIDULIŲ, KAIMELIO PA- RAPIJOS, NAUMIESCIO PAV.

Jau pora metų kaip valsciaus
nutarta, o vyriausybės užtvirtinta,
kad nedėdieniais ir šventadieniais
smuklės ir traktierinės visame Ki-
dulijų valsčiuje būtų uždarytos.
Nors tas pildymas, policijai nepri-
žiūrint, apsirėksdavo tik tame, kad
ne per prieskaidas, bet per užpa-
kalines daris reikėdavo smuklėn
jeiti ir iš jos išeit, bet visgi tasai
nutarimas šiek tiek varžydavo kaip
sunkorius, taip ir gerikus. Kad
nusikratius visokių suvaržymų ir
nesmagumų, p. L. (vienas iš svar-
biausiųjų traktierininkų) štai ką
daro: Išvarko prieš valsciaus su-
eigą, kuri buvo priesai gruožio
pabaigoje, užsikvietęs pas save
valsciaus "ponus" naktį ir įėjęs
dar keliolikos girtuoklių valstiečių
prielankumą, žengia sau drąsiai į
valsciaus sueigą. Daug dalykų bu-
vo apspartyta ir nutarta per tos
dienos sueigą, vienok gudrus vir-
šaitis tik paskui-paskiausiai, pakėlė
klausimą apie smuklių ir traktier-
inių atidarymą nedėdieniais ir šven-
tadieniais valsčiuje. Didėnė dalis
valstiečių jau buvo išsiskir-
čius. Likusioji gi girtuoklių sau-
jalė, p. L. prieš tai dar pamylėta,
žinoma, nedrįso jau prieš tai prie-
šintis, o p. raštinkas, nelaukda-
mas nuo jų nei atsakymo, užrašo
į knygas nutarimą, kad visi val-
stiečiai vienu balsu nutarė prašyt
valdžios, kad nedėdieniais ir šven-
tadieniais visos smuklės ir traktier-
inės valsčiuje būtų atdaros. Ir taip
p. L. ir jo sebrai sulaukė tos lai-
mingos valandės, kurios nuo seniai
pageidavo! Bet jomuo žinoti, kaip
valdžia į tokius nutarimus žiūri ir
ar gal juos tvirtinti? Teipogi, ar
tur teisę p. viršaitis su raštinku
nutarimus rašyti be didumos val-
stiečių pritarimo? Kam rūpi mu-
sų raštinių reikalai tegu arčiau
prisžiūri, kas jose dedasi.

Medėjas.

("Saltinis").

LATVIŲ DAINŲ SVENTĖ.

Šįmet vasarą latviai rengia di-
dėlį savo dainų šventę. Šventė bus
Rygos mieste, Mie-

stas jau leidęs dainų šventės komi-
tetui dovanai naudotis didoku žemės
plotu nuo kovo iki rugsejo mėne-
sio. Ant to ploto dainų šven-
tės komitetas statysias tam tikrus
tribūnus, kurie galėtų sutalpinti
šventėje dalyvautojus. O jų, kaip
kalbama, bus nemažai. Vienų cho-
rų dainininkų suvažiuosią į tokias lat-
vių šventes keletas ar keliolika tuk-
stančių, o kur klausytojai!

("Saltinis").

IS SANTIŲ ŠU LENKAIS.

Sausio mėn. šių metų teko mums
buti Vilniuje pas J. M. Vilniaus
vyskupijos Administratorių perspa-
kyti jam D. parapijos lietuvių rei-
kalus. Įėjė J. M. butan, pasakė
me pagarbintą lietuviškai; J. M.
graziškai lietuviškai atsakė mums
"ant amžių". Nemokėdami kitaip,
kaip tik lietuviškai kalbėti, labai
apsidžiaugėme, jog galėsimė pa-
pasakoti lietuviškai apie mūsų pa-
rapijos lietuvių reikalus. Papasa-
kojus Jo Malonybei, jog mūsų pa-
rapijoje, nors daug yra lietuvių,
bet visos pridedamosios pamaldos
atliekama vien lenkiškai ir tik vie-
na evangelija tepradėta skityti li-
tuviškai, ir paprašius mums lietu-
viškų pamaldų, Jo Malonybė už-
klausė mūsų, kiek lietuvių mūsų
parapijoje yra. Atsakius žinoms,
jog tiek ir tiek jų yra, J. M. pa-
sakė mums, kad tiek daug negali
buti. Pradėjus toliau mums sa-
kyti, jog lenkai, skaitant lietuvi-
šką evangeliją, daro bažnyčioje ne-
tvarką, gieda, J. M. pasakė mums:
"Jūsų parapija tokia ligisil buvo
rami, o dabar pasidarė suirutė;
tai jau čia kaltas kunigas". Mes
tuomet paaiškinome, jog mūsų pa-
rapija net per daug buvo rami, nes
lietuviai turėjo vaikščioti į kitas
parapijas, kur nors žodį galėjo iš-
girsti bažnyčioje lietuviškai, arba
mokėti lenkiškai. Taip buvo per
90 metų, nes 50 metų buvo nemo-
kūs lietuviškai kun. Augustovskis,
14 metų kun. Stankevičius ir 27
metus tik ką iškeltas iš mūsų
parapijos kunigas. Ir taip, baž-
nyčiai padedant, daugelis lietuvių
nutauto. Nors ir dabar dar nerasi
vieno senojo žmogaus, kurs ne-
mokėtų lietuviškai, bet jaunesnieji
jau nebemoka. Ir nestebėtina.
Bažnyčioje nieko lietuviško nebu-
vo; mūsų kalba gi vadinta "pra-
kleta, poganška, chamska". Bet
mes lietuviai, ramiai kentėjome.

Kuomet, mums prašant, dabarti-
nis klebonas pradėjo skaityti lie-
tuviškai evangeliją, tai suagituoti
lenkai, ketvirtąjį kartą lietuviškai
evangeliją skaitant, pradėjo daryti
bažnyčioje netvarką. Daug, mat,
praejo laiko, kol sukurstė juos
Vilniaus broliai nepasiduoti, duoti
prašymus, daryti netvarką.
Ramu buvo... Taip, ramu bu-
vo D. parapijoje. Žmonės nuo ry-
to ligi vakaro girtuokliaudavo,
mudavosi, mąnydavosi pačio-
mis.... Paskutiniam kunigui
esant, vidurdienį ir klebonijos du-
ris išlaužė. Tai vis ramu buvo.
Supuvus bažnyčia, klebonijos tri-
bos be stogų. Užtat žibėte žibėjo
ant bažnyčios žemės pastatytieji
klebono lėšomis namai, kuriuose
buvo monopolis ir aludė, kurios
savininku buvo klebono brolis.
Dabartiniam klebonui esant, vis-
kas virto kitaip. Girtuokliavimas,
jam pasidaravus, sumažėjo, pa-
pilonai nutarė jai ir monopolį su
alude uždengti. Sukruto statyti
naują bažnyčią, pradėjo taisyti kle-
bonijos triobas.
Išklauskis tai, J. M. gerb. Admi-
nistratorius vėl atkartojo tą patį:
"jūsų parapija tokia ligisil buvo
rami, o dabar pasidarė suirutė;
tai jau čia kaltas kunigas".

Neramumams pėsidarė, nes aiš-
kiai pamatėme, jog Jo Malonybė
norėi apkaltinti mūsų kunigą klebo-
nų už skaitymą lietuviškai evange-
lijos. Nebedžiugina mūsų ir J. M.
pažadėjimas paskirti to dalyko iš-
tirti komisiją. Žinome jau tų ko-
misijų tirinėjimus. Matėme komi-
sijos darbus Joniškį; ji dar labiau
suerzino žmones, sumažino kunigų
autoritetą. Lenkai, kaip komisij-
jos nutarimo įsitikinimo, jog ir netei-
singai elgdami, vis gaus viršų.
Girdėjome taip pat apie komisijos
darbus Žaliosiose ir Švenčionyse ir
apie nekaltųjų apkaltinimą.

Ir liudni parvažiavome namo po
tokio pasikalbėjimo. Lietuviai.

("V-tis").

VALSTIEČIŲ BANKAS — RU- SINTOJAS.

Tokiu vardu randame straipsnelį
rusų laikraštyje "Novaja Rus"

(No. 27). Šią praleidę, atspau-
diname jį išsiai:

"Stankevičius, Vilniaus general-
gubernatoriaus kanceliarijos virši-
ninkas, šauktas šaukia kolonizatorių
Lietuvą rusais atėjūnais, o Kauno
valstiečių banko skyrius išpildo tą
sumanymą. Tiesa, skyriaus virši-
ninkas p. Demidovas tikrina, jogei
valstiečių bankas rusinimo tikslų
nelaikė, jogei jis "superkamus dva-
rus išsiškito rusams ir lietuviams
valstiečiams sulgy vienų ir antrų
žemės reikalingumo", bet... mažai
kas kalbama.

Paskutinių metų valstiečių ban-
ko veikimo faktai prieštariauja p.
Demidovo žodžiams. Išties fak-
tai išrodo, jogei iš 1200 deš. Kan-
taučių dvaro tik vienas lietuvis
valstietis ėgavo dvi deš., visa gi
žemė buvo išdalyta rusams atėju-
nams. Drukės dvare iš 990 deš.
vietos lietuvių tegavo 40 deš.,
dviem šeimynom. Burbiškių dva-
ras išdalytas 18 šeimynų rusų atė-
juos, vietos gi lietuviams bankas
pasilė "vienus tyručius, pelkęs,
niekam nederančią žemę, kur ru-
sai atėjūnai negalėtų išverti".
Amalių dvaras 700 deš. išdalytas
senatikiams, vietos gyventojams
per dvi šeimynų duota tik 26 deš.
tyručiams, kurio nenorėjo imti se-
natikiai. Senatikiams išdalyta 600
deš. Smilgių dvaro ir Dubėnų
dvaras. Pirmaime lietuvių (6 sei-
mynų) gavo "tyručius, kurių ne-
norėjo imti senatikių".

Tokie tai faktai, kurių tušti p.
Demidovo žodžiai, žinoma, nega-
li užginti. Antra vertus, žemės
banko esame surusino irankni ne
vienoje Lietuvoje. Suchumo
(Kaukaze) apiecinėje yra izdo žemė,
Parnauti vadinama. Rusai
valstiečiai, kuriems siūlė tą žemę,
atsakė, kad esanti netikus ir kal-
nuota. Tuomet girininkas atidavė
ją nuomon mingrelams. Dabar
ant tos žemės gyvena apie 400
mingrelų. Jie, kaip priderant, įmo-
ka vyriausybei nuomos kas metai
po 6 rublius nuo dešimtinės. Jie
išdirbo tą "netikusią žemę", kuone
visą išsiai apšodino sodais. Pa-
dėję daug vargų, mingrelai paga-
lios ėmė gauti pelno iš žemės, ku-
ria visi laikė niekam neverta, bet
vyriausybė atsiminė, jogei mingre-
liai "vietiniai" ir juos išvarė iš už-
gyventos vietos, kad atidavus tą
žemę rusams atėjūnams....

Plocko gubernijoje (Lenkijoje)
buvo draugija "Mažameji Moti-
nė", norėjusi ištraukti valstiečius
iš tarpininkų rankų, pirkiniųjų
dvarus ir paskui skirsčius juos ir
brangių pardaviniųjų rusų valstie-
čiams. Vyriausybė išrado "Mo-
tinelės" darbinimo neistikimu ir
uždarė ją.

("V-tis").

IS MUSŲ LAIKRAŠČIŲ.

Rusų Lietuvoje išsinečiamie
lietuvių laikraščiai "Byrūtė", ran-
damė štai kokį Tiltzės "Byrūtės"
draugijos atsisaukimą į visus lie-
tuvius:

"Garbingi viengenciai! Tiltzės
"Byrūtės" draugija žada pragli-
dau apvaikščioti šįmet 500 metų
sukaktuves nuo garsaus mūsų ties
Žalgiriu, kurs buvo liepos 15 d.
1410 m. Šitame mušyje parodė
didį savo karžygiškumą mūsų gar-
bingi sentėviai. Susivieniję lietu-
viai su lenkais, vadovaujant Di-
džiūnui Lietuvos kunigaikščiui Vi-
tautui, nuodėmėi ir galutinai pa-
naikino kryžiuočių ordoną, taip,
kad jie jau niekuomet nebeatsi-
vė. Kokia buvo begalinė skerdy-
nė, tai jau iš to galima spręsti, jog
liko ant mūsų lauko 5000 kry-
žiuočių ir jų Didysis Mistras V.
Jungien. Iš lietuvių ir lenkų li-
ko ant mūsų lauko apie 20000 ka-
reivių. Lietuviai taip pasiūsova-
re ir atmoniojo savo didžiausiam
nevidoniui, kuris teriojo juos, 200
metų. Tai vienas iš svarbiausių
atsitiktųjų lietuvių istorijoje; tai
atminti yra priedermė jų vaikų.
Visos giminės atsimeina ir švenčia
žymiausias dienas savo tautos is-
torijoje. Paimkime pavyzdį iš vo-
lėčių. Prapėjusiais metais iškėlė
labai didelę šventę panaikimo ry-
mėnų kariūnėnė. Tūkstantis me-
tų jau praėjo nuo to laiko, kaip
tuotkart Arminis, vokiečių vadas,
rymėnų legijonus Teutburgo gi-
ruiose sumušė ir taip pasiūsova-
rio nuo ryminų jungo. Kas pridera
kitoms tautoms, tą ir mums niekas
nė piktą paskaityti negalės.

Ir mes norime, prakliai ap-
vaikščioti mūsų tautos įstabiliausią
atmintimo dieną. Tam tikslui ža-

da "Byrūtės" draugija tinkamai
prirengti šventę.

Ta šventė bus Tiltzės nedėdie-
ny, liepos 17 d., Saulių darže.
Bus prirengtas tai šventei istori-
škas vaidinimas. Toliau, manoma
prirengti pulką lietuvių karėvių,
aptais ir istoriškai rubais, ir taip,
sekanč draugijos nariams ir suva-
žiavusiems svečiams, traukti su mu-
zika per miestą. Be to, draugija
parengs tam, tikslui ypaci tinkamas
tautiskas dainas. Labai būtų ma-
lonu, kad toje didžiausioje tautos
šventėje dalyvautų visos lietuvių
draugijos iš Didžiosios Lietuvos.
Ypač geistinos būtų dainininkų drau-
gijos, kurios draugiškai galėtų pa-
dainuoti tautines dainas. Jeigu
dėlei kokių nors kliūčių negalima
butų visoms draugijoms atsilanky-
ti, tai geistina; kad draugijos fiors
atsiųstų savo atstovus. Tinka-
mausia vieta Prūsų Lietuvoje yra
Tiltzė, kadangi mūsų laukos nors
ir ne Lietuvoje buvo, bet Rytų
Prūsiose Osterodės valsčiuje.

Todėl "Byrūtės" Valdyba krei-
piasi į visus lietuvių draugijas,
kaip ir į atskirus gerbiamus vien-
gencius ir kviečia dalyvauti minė-
tąją dieną tautiškoje šventėje.
Gerbiamesios draugijų Valdybos
teikis buti tokios malonios ir pra-
nešti raštu savo pasidėjimą "By-
rūtės" valdybai ligi balandžio 1
d. šių metų. — Adresas toks:
"Byrūtės" Valdybai, Tiltzėje, Hohe
Str. 81".

("V-tis").

STEIGKIM KNYGYNUS IR SKAITYKLAS PRIE VALSCIŲ.

Šiandien netokie jau laikai, kaip
kitusyk budavo — netokie ir žmo-
nės. Kitusyk valstietis žmogus ki-
tokie "instrumentai" nematė, kaip
kirvis, spatai, žagrė, akčios, spra-
gilas ir kiti į tai panašūs padariai.
Šiandien gi visokios masinės, viso-
kios fabrikai padirbinti prietaisai
jau ne naujiena. Kitusyk prastam
žmogui užteko "nusiraminiui"
bažnyčios ir karčiamos, šiandien
gi, žiūrėk, daugelis jau svajoja
ir apie "teatrą". Už tat kitusyk
skaitėsi labai "mokyti" žmogum,
jeigu kas mokėdama mirštanti
ligoniu, šep. taip litaniją atskaity-
ti, o jai jos dar ir iš kantičių mo-
kėdavo pagiedoti, tai buvo laikas
mūsų labai didelių "galvočių".
Šiandien gi apie tokį žmogų sako:
"tai ką jis, vos iš knygy (malda-
knygių) "pasibizavoja". Taigi
matote, kad šių laikų, šių žmonių
jau daug: kitokie reikalavimai,
daug kitokios mislų. Ir nors
kai kas iš senųjų ir labai dejuoja,
kad "vietas" gal čes, pagėdės,
išlietuvi. liudnoms, bet daugiau
stiprybės turinčiomis, rusišiomis
dainomis; ir lietuvių kaimynus,
brolius latvius, ir baltarusius ir len-
kus ir ukrainus.

Baltarusiai, rodos, pirmą kartą
pasirodė viešai, kaip atskira tauta,
su savo ką tik sutaisytu choru, kurs
p. Simkaus vedamas pirmą kartą
padainavo porą baltarusiškų daine-
lių.

Labai gražiai, galima sakyti gra-
žiausiai, padainavo latvių, suomių
ir ukrainų chorai, užvis senis ukrai-
nų kobzaris (musiška būtų kan-
klininkas) Kučereno. Visus už-
žavėjo lenkai su savo kaimo ve-
stuvėmis, vestuvių šokiais ir mu-
ziką.

Jaunas Peterburgo lietuvių cho-
ras, p. Kelpso vedamas, padaina-
vo: "Siuntė mane motinėle", "Se-
raus žirgelį" ir dar vieną tautišką
liudies dainelę. Choras padaina-
vo gerai. Girdėti buvo svetimaus
gėrinties lietuvių dainų moty-
vais, jų originaliskumu ir typli-
kumu. Be dainų lietuvių, kaip
dauguma kitų tautų, turėjo įren-
gę savo kityką (kambari). Ki-
josko įrengimu ir jo papuošimu ru-
pinos du žinomi mūsų dailininkai
Zmuidzinavičius ir Rimša. Kam-
bario sienos buvo išskabinėtos lietu-
vių kilimais ir juostomis. Buvo
pakabintos paveikslas, parodęs Lie-
tuvos kieną, gražiai medžiais ap-
augus, su žolynų darželiu prie ga-
lo gryčios. Kijosko bufetas para-
dė lietuvišką alų, midų, krup-
ninką ir lietuviškų medauninkus
(pipirinkus). Alų beregint iš-
pyrko; nebliko, rodos, ir midaus
su krupninku. Viso lietuviško
skyriaus įrengimu rūpinos "Lietu-
vių studentų draugija", padedant
labdariams.

Žmonių koncerte buvo labai
daug. Salėje ir ant visų buvo
spustė, nelyginant, kaip Lietuvos
bažnyčiose per alaidus. L. N.

("V-tis").

PETERBURGO LIETUVIŲ STUDENTŲ DRAUGIJA "FRA- TERNITAS LITUANICA".

Įsikūrė lapkričio 15 dieną 1908
metais. Čia papasakosiu keletą žo-
džių apie tą draugiją, girdėjau iš
pačių jos įsteigėjų. I "Fraternitas
Lituanica" priklauso vieni tikrai
studentai-medikai, yra tat išimtinai
jų vieny draugija. Drugijos na-
riai, išėję Gydytojų Akademiją ne-
išstoja iš draugijos, bet pasilieka
joje. Draugija tikisi, kad tokiu
bodu, laikui bėgant, galės persi-
kelti Lietuvon, gavus vietas tenai
daugumai draugijos narių. Drau-
gijos tikslas yra: 1) draugiškai
vienyti, jungti savo narius, 2) vi-
sokeriopai juos išlavinti ir priren-
gti plačiam inteligentiškam darbui.
Partiškumas iš draugijos visai iš-
mesta. Draugija, norėdama buti
tikrai demokratiška, neturi jokių
įstatymų ir nerenka nuolatinio pir-
mininko. Per susirinkimus pir-
mininkais esti tie patys nariai po
kito-kito paeiliui.

Draugija turi bendrą butą, išsi-
rašo sau visus lietuvių laikraščius,
neišskiriant ir Amerikoje einančių
jų. Surengė ji jau du vakarus, ru-
pindamos ne tiek uždarbių, kiek,
kaip jie man sakė, kelti pačių dailę.
Norėdama, kad nariai susipažin-
tų su visu tuo, kas turi rūpėti lie-
tuvui inteligentui ir apie ką turi
turėti supratimą kiekvienas išlavin-
tas žmogus, draugija daro kas, dvi
savaitės susirinkimus, sukviežda-
ma lig 15 svečių, per kuriuos esti
darnos iš įvairių dalykų paskai-
tos. Pirmoje vietoje statoma dailė,
lietuviškoji filologija (kalba),
istorija, toliau ekonomiskieji klau-
simai ir tt.; neužmirštami ir spe-
cialiniai medikų dalykai — medi-
cina, gamta. Skaityti paskaitoms
apie dailę lektorai yra sandomi
iš Dailės Akademijos. Apie lietu-
vių dailės istoriją paskaitė kartą
mūsų dailininkas A. Zmuidzinavi-
čius. Filologijos moko K. Buga,
iš literatūros papasakojo A. Vol-
demaras, iš archeologijos — Na-
gevičius. Apie muziką paskaito
draugai iš konservatorijos. Neat-
sisako kartais pasidalyti žiniomis
ir prof. E. Volteris. Draugijos
susirinkimus nuolat lanko dailini-
kai Rimša, Zikaras, Šimkus ir kiti.
Draugijos susirinkimai dažnai pra-
sisėja lig 5 val. rytmečio. "Fra-
ternitas" organizuoja muziejų lan-
kymą, vedant ir paaiškinant tam
tikriems žinovams. Aplankyta jau
muziejus Aleksandro III, aplan-
kyta etnografiskoji paroda ir kita.
Draugija duoda nariams pinigų
teatrams-operoms lankyti.

Seniau "Fraternitas" priklausė
į "Peterb. Liet. Stud. Draugiją",
bet dabar visi medikai nuo jos at-
sisikyrė, neberazdaru sau joje, kaip
jie sakė, nieko patraukiančio, ne-
besipatenkindami ja. Kilus nesu-
sipratimams, universantai stengian-
tys jų lekcijas kaip ir boikotuoti.
L. N.

("V-tis").

TAUTŲ KONCERTAS PETER- BURGE.

Penktadienį, sausio 22 dieną di-
delėje Dvorakų salėje Sobranijos
salėje buvo didelis tautų koncer-
tas, kurį įrengė liudies universi-
tetų draugija. Koncerte dalyvavo
13 tautų: baltarusiai, osetiniai, įga-
nėnai, totoriai, lietuviai, ukrainiečiai,
didžiarusiai, suomių, armėnai, Si-
berijos tautos (tunguzai ir k.), lat-
viai, gruzinai ir lenkai. Visos kon-
certe dalyvavusios tautos pasirodė
su savo tautinėmis dainomis; kai-
kurios su tautine muzika ir tauti-
niais šokiais; visos tautos buvo ap-
sirežiusios kiekviena savo tauti-
niais rubais. Ir buvo užtat ko pa-
siklausyti. Čionai galėjai pamatyti
visą plačiosios Rusijos margumą,
visą jos tautų apdary, dainų, mu-
zikos, papročių įvairumą; galėjai pa-
manyti ir gyvas, karštas, vinkles
Kaukazo autas, kaip armėnai, gru-
zinai, ir šiltojo, gražiojo Krymo
totorius ir tolimosios, šaltosios Si-
berijos tautos, ir įganius, suo-
mius, su jų, teipat mažesne, kaip
lietuvių, liudnoms, bet daugiau
stiprybės turinčiomis, rusišiomis
dainomis; ir lietuvių kaimynus,
brolius latvius, ir baltarusius ir len-
kus ir ukrainus.

Baltarusiai, rodos, pirmą kartą
pasirodė viešai, kaip atskira tauta,
su savo ką tik sutaisytu choru, kurs
p. Simkaus vedamas pirmą kartą
padainavo porą baltarusiškų daine-
lių.

Labai gražiai, galima sakyti gra-
žiausiai, padainavo latvių, suomių
ir ukrainų chorai, užvis senis ukrai-
nų kobzaris (musiška būtų kan-
klininkas) Kučereno. Visus už-
žavėjo lenkai su savo kaimo ve-
stuvėmis, vestuvių šokiais ir mu-
ziką.

Jaunas Peterburgo lietuvių cho-
ras, p. Kelpso vedamas, padaina-
vo: "Siuntė mane motinėle", "Se-
raus žirgelį" ir dar vieną tautišką
liudies dainelę. Choras padaina-
vo gerai. Girdėti buvo svetimaus
gėrinties lietuvių dainų moty-
vais, jų originaliskumu ir typli-
kumu. Be dainų lietuvių, kaip
dauguma kitų tautų, turėjo įren-
gę savo kityką (kambari). Ki-
josko įrengimu ir jo papuošimu ru-
pinos du žinomi mūsų dailininkai
Zmuidzinavičius ir Rimša. Kam-
bario sienos buvo išskabinėtos lietu-
vių kilimais ir juostomis. Buvo
pakabintos paveikslas, parodęs Lie-
tuvos kieną, gražiai medžiais ap-
augus, su žolynų darželiu prie ga-
lo gryčios. Kijosko bufetas para-
dė lietuvišką alų, midų, krup-
ninką ir lietuviškų medauninkus
(pipirinkus). Alų beregint iš-
pyrko; nebliko, rodos, ir midaus
su krupninku. Viso lietuviško
skyriaus įrengimu rūpinos "Lietu-
vių studentų draugija", padedant
labdariams.

NUSIBANKRUTINO BANKAS.

Cleveland, O. I Society for
Savings banką, to d. kovo veržėsi
pulkas žmonių, daugume moterų,
veržėsi į banką reikalaudami pini-
gų, kuriuos jiems išmokėtų. Ban-
kas užtikrina, jog jis su išmokėji-
mu deponitų nei jokių sunkenybių
neturi.

SKARLATINA.

Wausan, Wis. Čia likosi užda-
rytos visos bažnyčios, teatrai, kny-
gynai ir kitokios žmonių susirin-
kimų vietos dėl siausiančios mie-
ste skarlatinos. Sveikatos užvež-
dai iki šiol nepasisėkė dar sumažin-
ti epidemijos. Dėl siausiančios
epidemijos visi žmonių susisėjinai
likosi pertraukti.

SMARKI MOTERIS.

New York. Reikalaujant mote-
rės, likosi čia suimtas Sam Book-
binder užtat, kad 30c. iš savo al-
gos sau pasilaikė, visų pinigų pa-
čiai neatidavė. Jis apsiėdė tik
suvaitė atgal. Teisėjas vienok
suareštuotą paleido, kadangi mo-
teries per daug jau reikalaujama.

SUGRIUVO SIENA.

Pittsburg, Pa. Nugriuvo čia
siena sudegusios triobos šriubų
dirbtuvės M. Lango ir Smaus ir
užbėrė 20 valandžių griuvėsius dar-
bininkų, daugume ateivių. 3 dar-
bininkai likosi užmušti, o 7, ra-
dosi, mirtinai apkluti.

UŽPUOLĖ KASYKLŲ KASIE- RIUS.

Pittsburg, Pa. Netoli nuo čia
plėšikai užpuolė du kasyklų kasie-
rių vaziavusių darbininkams algas
išmokėti, ir nuo jų akmė pinigais,
apie 5600 dol. Kasierius abudu
pavojiškai sumušė, o pats su

Corinth, N. Y. Streikuoją darbininkai International Paper Co. Kadangi bijosi čia riaušių, tai su-traukė miliciją.

Glens Falls, N. Y. Streikuoją čia darbininkai International Paper Co.

Pittsburg, Pa. Visi miesto urėdinkai, neišskiriant moterų grūdų mazgotų, gaus didesnę algą; algų padidinimui paskirta 40000 dol.

Trenton, N. J. Sustreikavo tarnaujanti ant čianykščių gatvių karų. Jie reikalauja didesnių algų.

Baltimore, Md. Rengiamas streikas konduktorių ir mašinistų ant Baltimore ir Ohio geležinkelio likosi prašalintas. Mat tarpininkams pasisekė nesutinkiančias puses sutaikyti.

Trenton, N. J. Pasibaigė streikas tarnaujančių ant Trenton Street Railway Co. Beveik visi streikavusių reikalavimai išpildyti kompanijos.

Philadelphia, Pa. Pritardami gatvinių karų tarnams, sustreikavo Baldvino lokomotyvų dirbtuvių darbininkai. To čia nesitiktė.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS ELIZABETH, N. J.

6 d. kovo čia buvo pašventinimas kampo akmenis lietuviškos Sv. Petro ir Povilo bažnyčios. Iš-kilmėse dalyvavo ir draugijos vie-tinės, Newarko ir iš Bayonnes. Buvo ir lenkiškos draugijos; bu-vo diktai lenkų: vietinės draugijos turėjo du benu, o iš kitur pribu-vo ir lenkiškos keturis benu. Kiek iš-kilmėse dalyvavo žmonių, sunku pasakyti, bet jų buvo ne mažai. Prieš apvaikščiųjų ku-nigas atsisakė į vietines draugi-jas prašydamas jas dalyvauti ap-vaikščiujame. Istikro visos ir da-lyvavo, išskiriant Demokratų Kliu-bą. Draugijos ir išlaidų gana tu-rėjo: vien benu užmokėta \$24.17. Jau penki metai atgal buvo pa-keltas klausimas statymo naujos bažnyčios, bet pirmas sumanymas vėjas nuėjo. Teip buvo iki šiam laikui. Šią žiemą vienok žmonės pakėlė smarkų protestą. Nesuti-kimai pakilo teip dideli, kad, jau viena pusė kitą bandė apsausti „juodrankiais“.

Darbai čia eina pusėtinai. Žmo-nių be darbo mažai matyt.

Marijonos Sunas.

IS NEW BRITAIN, CONN.

No. 7 „Lietuvos“ A. Bakevičia, pranešdamas apie lošimą teatro, New Britaine, nors ir nesuradamas blogumo, vienok neiscentė nenupeikęs lošėjus, „kad nesisten-gė parodyti gyvenimą tokiu, ko-kis buvo baudžiamos laikuose“, bet „stengėsi atimti šiai kartai eneri-giją“. Istikro gl lošėjai buvo gana gerai išsilavinę, ir geriau negalima reikalauti nuo dirbtuvių dirbančių darbininko, jokių būdu nei vienas, nesistengė „atimti šiai kartai eneri-giją“, kaip p. A. B. savo rašte užmeta lošėjams. Ant pasisventu-sių sanderbininkų toki melagingi nupeikimai nedaro įspūdžio, nes jie žino, kad suprantantis kritikas nie-kada nepasiganėdina vien peikti, bet nurodintų silpnas puses, nesaky-tų blogai, neparodęs prieštasties, o ne teip kaip tai daro p. A. B. Pu-blika tykliai užsilaukė, nebuvo gir-dėti esantiems ant pagrindų nei joki „atsiliepimai“. Prie progos reikia priminti, kad New Britaino Liet. Teatr. Draugija jau gyvuoja keli metai ir stengiasi sulaukti nors porą perstatymų kas metas, bet vis randasi ypatos, kurios bando užkelti tokiems darbams. Argi negeriau būtų visiems darbuotis pa-kelkimi lietuviškos dvasios, bet ne vadintis tautiečiais, o viską, kas yra veikama tautisko, peikti.

J. J. Gerdauskas.

IS TRENTON, N. Y.

Lietuvių yra čia apie 50 šeimų, taigi gana dikta kruvelė; gai-la vien, kad jie miega. Nors čia lietuviai nuo kelių metų gyvena, bet nieko naujo apie juos nieko nežino, nes jie buvo lenkų pri-šlęgti, daugumas gėdys lietuviš-ka kalbėti. Atkakė keli vaikinai, kurie savę teipgi lenkaiš vadino, užėjo čia draugove, kuria pava-

dino politišku Kliubu. Kliubas uždėtas 1905 m. Nors daugumas lietuvių laikėsi lenkiško skverno, bet visgi buvo keli tikri lietuviai, kuriems labiau lietuvištvė negu len-kištvė rūpėjo. Iš syk jie dirbo nedraisiai, bet nuo pereinų metų pradėjo drąsiau darbą varyti. Nuo pradžios šių metų Politiško Kliubo narių skaitlius žymiai pasididino. Senieji sulenkeliai pradėjo lietu-viškai kalbėti.

Sulenkeliai lietuviškų laikraš-čių neskaity; tiems pakanka „Pol-sko Kurjoro“. Tie veiki vis pa-eina iš Vilniaus gubernijos, Trakų pavieto. Jie užsilaiko ramiai, smukles nelabai myli. Bet pildo jie visus lenkų norus, jiems tar-nauja. Čia yra 3 lenkiškos para-pijos, bet nėra jose lietuvių kuni-go, nors antai Sv. Jadvigos pa-rapijoj yra daugiau lietuvių negu lenkų. Šimet lietuviai susirase ir nori reikalauti lietuvių kunigo.

Darbai šiūn kartu čia eina ne-blogiausiai; ir iš kitur pribuvę dar-bą gauna, todėl ir dauginasi čia lietuvių skaitlius. Uždarbiai ne-lygus, bet darbininkų be darbo nėra.

Tėmytojas.

DĖKO TULI SOCIALISTAI

TAUTYSTĖ NIEKINA?

Sis klausimas, matyt, interesavo p. Miliauską, nes jis net viešai rei-ka-lavo, idant kas nors išaiškintų, dėlko tuli socialistai tautystę nie-kina, (vargas ir čia, kad aiškinimą atsiunčia daugiausiai tie, kurie teip-gi nežino, kodėl teip yra. Red.). Man rodosi tas klausimas neteip lengvai duodasi išaiškinti, kadangi vieni niekina tautystę dėlto, kad prisižiri mūsų tiliams laikraščiams kur randa daug visokių nesamonių apie tautą prirašyta. Antri (anot p. M. Mokytį), atsiradę tarpe inte-ligentių, kurie, kaip avelė, kvailių igavus, sukasi ant vietos, kurios ligą rodosi neišgydoma. Ką „ga-lima pasakyt ir apie tokius soci-alistus, kurie pasilieka nepataiso-mi.“

Mano nuomone, toki socij-alistai daugiauo blogo mūsų tautai jau ne-padarys, kiek iki šiol padarė, tauta jau gerai, pažista tokius gaivalus ir mokes, reikale, apsigint nuo jų, todėl nevertėtų daug laiko gaišyt aiškinimui tokių kalusimų.

A. Kamblaitis.

AR REIKIA TAUTYBĖ NAI-KINTI?

„Lietuvos“ num. 9, p. J. P. Rau-linaitis straipsnyje „Tautystė ir Socializmas“ išreiškė savo nuo-monę apie tautybę nuo savo soci-jalistiško matymspuogio atžvalgos. Jei šita jo nuomonė būtų tikrai si-tuos dalykus socijalybės pažvalgos išreikšta, tai jis bereikalo šitoniui straipsniui bandė tautiečiams paro-dyti, kad tik nekokie socialistai s-cvo tautą niekina, kiti gi to ne-daro. Jis savo paties žodžiais, „Jei vokiečiai, prancūzai, anglai—išsivadėję savo tautos ir kalbos—tąsyk als ir spiaučiau ant jų (lietu-vių) žirgvaikio, tautos ir kalbos“ parodė aiškiai kiek jis tą visa bran-gina; jis lietuvišbės laikosi ne iš savo noro, tik verčiamas priimto elgimos budo; kitaip pasakius, jam lietuvišbė yra ne garbės vertas tė-vų palaišas, tik daiktas, kuria yra priimta laikytis. Jis mato, kad savo kalbos laikosi vokiečiai, prancūzai ir kiti, tai ir jis savo kalbos laikosi, nežiurint į tai, ar ji to ver-ta, ar ne. Prastas tai tautietiškus, o ne teip kaip tai daro p. A. B. Pu-blika tykliai užsilaukė, nebuvo gir-dėti esantiems ant pagrindų nei joki „atsiliepimai“. Prie progos reikia priminti, kad New Britaino Liet. Teatr. Draugija jau gyvuoja keli metai ir stengiasi sulaukti nors porą perstatymų kas metas, bet vis randasi ypatos, kurios bando užkelti tokiems darbams. Argi negeriau būtų visiems darbuotis pa-kelkimi lietuviškos dvasios, bet ne vadintis tautiečiais, o viską, kas yra veikama tautisko, peikti.

J. J. Gerdauskas.

IS TRENTON, N. Y.

Lietuvių yra čia apie 50 šeimų, taigi gana dikta kruvelė; gai-la vien, kad jie miega. Nors čia lietuviai nuo kelių metų gyvena, bet nieko naujo apie juos nieko nežino, nes jie buvo lenkų pri-šlęgti, daugumas gėdys lietuviš-ka kalbėti. Atkakė keli vaikinai, kurie savę teipgi lenkaiš vadino, užėjo čia draugove, kuria pava-

Kaip iš p. Raulinaitio žodžių ma-tėme, mūsų socialistai savo nuo-monės neturi. Jie laikosi išskaitę, tie, neaiškiję teorijų, kurios su tie-sybe nesutaria. Prie jų klaidin-gų pasakojimų priklauso ir jų tvir-tinimai apie tautybę. Tautos laiko-si savo tautybių ir kalbų ne dėlto, kad tai yra jų nuosavybė, tik dėl-to, kad tas joms turi vertę. Tegul pasako kas anglams išsivadėję jų kalbos, tai jie jam pasakis, kad jis beprotis. Ir jų tame bus teisybė, nes jie išsivadėdami savo kalbos tu-rišči išsivadėti drauge ir tų visų ištisio tukstantiečių genijų darbų, — Jobio, kuris žmogui yra bran-giausias. Ir ką žmonės veikty su Esperantu be Homero, Dantės, Sekspyro, Schillerio ir kitų? Si-tokius sapnus gali pasakyti tik tie, kurie nieko negalvoja ir nežino. Taigi jų tvirtinimas, kad tautos ir kalbos išnyks, yra tuščias. Nei viena kalba, kuri plačiau buvo iš-plėtota, neišnyko. Sanskritų, grai-kų ir lotynų kalbos lygisol yra vartojamos kasdien, nors jų sutvė-rijai kitų išnaikinti, ar patį išnykė. Tautybės teipgi nenyksta. Nežiurint į tai, kad tautos naikino viena kitą ir dabar tebeinaikina, tautiškuo išnaikinti negalėjo ir negalės. Tai yra priešinga žmo-gaus priegimčiai būti visiems vie-nokiais, visus lygiai mylėti be atsi-žiurimo į jų vertę, ar su kiek-vienų lygiai suteikti.

Kol pas žmonės bus visokios proto, budo, pamėgo ir kitokios įvairybės — o jos bus, nes be jų gyvenimas nėra manytas — to-lai bus laipsniai, draugijos ir tau-tos ir laukti jų išnykimo gali tik tas, kuris nieko nežino. Bet ko-kia, antgal, būtų žmonėms nau-da, tautos išnykus?

P. Raulinaitis nori pasakyti, kad tautybė neleidžia tarp žmonių meli-ri ir vienybės plėtotis; bet jis, kaip ir daugis kitų, sumaiso čia tautybės idėją su jos atstovų dar-bais, kurie tankiai žmonės paver-gia, išnaudoja juos ir vienus su ki-tais sukursto. Siteip dalykus su-laimant, galima būtų pasakyti, kad mūsų socialistai, kurie atvirais ir pasalais budais bando mūsų tau-tiškus darbus traukdyti, yra nėdo-raus žmonės. Bet teip nėra; jie yra savo nežinės aukos ir jiems už jų netikusius darbus reikia at-leisti. Ne tautybė mus skirsto, tik nelaiminga tamsybė.

Kazių Juozas.

PRUSŲ LIETUVIŲ REIKA-LUOSE.

Pareikalavus Dr. A. Rutkaus-kui, nusijusi jo, Prusų lietuvių rei-ka-lamus, aukantus pinigais p. J. Va-nagaiciui, kovojančiam Prusuose už lietuvištvę; priderėtų, mano nuo-monis ir kitiems, tam dalykui au-kavusiems, panašiai padaryti. Tai vis būtų šiočia tokia pagalba kova vedančiam tautiečium p. J. Vana-gaičiui. O pašalinę pašelpa jam šį kartą labai reikalingą, nes su-germanizuoti Prusų lietuviai nē-la-bai kimba, prie jo išleidžiamo „Bi-rutės“ ir Allgemeine Litauische Rundschau, todėl jis tur prie kiek-vieno numerio savo pinigų pridėti. Apie pelną dabar negal but nei kalbos. Viegame jo man rašytų išaukiame prie jų visų, kad mus paremtumėt pinigais šiam reik-ka-le.

Gal jau nekurie skaitytojai pa-tėmijo straipsnelį No. 8 „Tėvynės“ iš St. Louis, Mo., kur nors pavir-šutiniskai K. Rutkus aprašė dale-lės tos teisybės. Dabar mūsų mie-ste viešpatuoja nepaprastas judė-jimas, o iš vienos pusės konspira-cija ir užsipyrimas keletos ypatų, kad butinai tą merginą išsiųsti iš šio krašto, tai yra, atgal į Europą, panašiai kaip jau jie padarė pra-eitais metais, kas jiems gan lengvai musisekė, todėl jie ir dabar iš kai-lio neriasi, kad tik galėtų ant savo pastatyt, išsiųst į Europą šitą mer-giną. Šita lietuvaite paeina iš Lie-tuvos: kaimo Kunigiskų, „Anykš-čių volosties, Vilkmergės pavieto, Kauno gubernijos, Juozapo Za-kono duktė, Ursulė Zakonaitė, 1905 metais buvus naguose Rusi-jos valdžios ir diena nuo dienos ti-kejos pamatyti Sibirą ar šiaip keltą metų kalėjime prabūt. Bet jos tėvas užstātė 500 rublių kau-gės ir ją išėmė iš kalėjimo ir iš-leido į Ameriką, manydamas, kad jai čia klosis gyvenimas gerian, negu Rusijos kalėjime. Iki kol ji šioje šalyje buvo laiminga. Pa-žiūstami ir kaimynai priėmė ją ku-gražiausiai. Vėliaus vienas iš tų kaimynų užsipyre į ją vest už mo-terį, bet ji atsisakė už jo tekėti. Tas tuojaus pasiryžo įjėskot budo, kad kaip nors galima būtų ją su-grąžint Rusijos valdžiai.

Byla turėjo atsitbt 24 d. vasa-rio 1910 m., (skaityt No. 8 „Tė-vynės“), geriau sakant, raštai tu-rėjo sugrįžt iš Washingtono, kaip advokatai siuntė ir tikėjosi, kad byla bus atmetta, bet išėjo visai kitaip, nes aut tų daromųjų ir liu-dyjimų, kad ji nėra tokia kaip kad ji skundžiama, visai negauta nei jokio atsakymo, tik reikalavimas,

kad būtų transportuota Rusijon.

Abudu advokatai sako, „kad da-bar yra gera proga tuoti apeliaciją į aukščiausiąjį teismą Suvenytų Valtstijų (Supreme Court) Wash-ington, kuris bus priverstas iškla-usyti ir duot ant klaidusių šokių tokius paaiškinimus.“

Atminkite broliai ir seseris, kad toks transportavimas lietuvių mer-ginų pažemina vardą netik E. St. Louis lietuvių, bet jis klūdo visus Amerikos ir kitur gyvenan-čius lietuvius. Tik gerai pamisly-kime, kad jeigu jiems pasiseks šit-į transportuoti, tai jie mėgins ir kitose kolonijose elgtis panašiai.

Dabar klausimas, kaip bus su pinigais; duodant apeliaciją į Aug-čiausiąjį teismą, reikia turēt ma-žiausiai nors \$300, bet ta lietuvaite pinigų ir teip trumpa laiką suėdyt negalėjo. Mums-gi kuriam kiek buvo galima, aukavome, apmokėt advokatus už jų trusę ir iki šiam laikui, kad ne advokatai, jau ji būtų buvus seniai iš Amerikos iš-gabenta.

Taigi mes, žemiaus pasirašiusie-jie, atsišaukiame į visus laisvę my-linčius, kurie turi savose širdyse meilę ir žmoniškumą, paremkite mus gelbėjime Ursulės Zakonaitės. Priederme mūsų visų teip pavienių kaip ir draugysčių, kuopų ir Su-sivienijimų. Mus visų prisidėji-mas išgelbėjo Paurėną, Rudavičių, Heywoodą, Moyerį ir Petibonę nuo virvės.

Visų aukautojų aukos ir pravar-dės bus kvituojamos laikraščiuose. Kontrolavimo aukų komitetas: Juozas Simanauškas, Sim. Kairis ir Pranas Koseriauskas.

Priėmėjas aukų užsistatę \$500, kaučijos, pinigų siųskite šiuo ad-resu: J. Simanauškas, 452 Col-linsville ave., E. St. Louis, Ill.

PRUSŲ LIETUVIŲ REIKA-LUOSE.

Pareikalavus Dr. A. Rutkaus-kui, nusijusi jo, Prusų lietuvių rei-ka-lamus, aukantus pinigais p. J. Va-nagaiciui, kovojančiam Prusuose už lietuvištvę; priderėtų, mano nuo-monis ir kitiems, tam dalykui au-kavusiems, panašiai padaryti. Tai vis būtų šiočia tokia pagalba kova vedančiam tautiečium p. J. Vana-gaičiui. O pašalinę pašelpa jam šį kartą labai reikalingą, nes su-germanizuoti Prusų lietuviai nē-la-bai kimba, prie jo išleidžiamo „Bi-rutės“ ir Allgemeine Litauische Rundschau, todėl jis tur prie kiek-vieno numerio savo pinigų pridėti. Apie pelną dabar negal but nei kalbos. Viegame jo man rašytų išaukiame prie jų visų, kad mus paremtumėt pinigais šiam reik-ka-le.

Gal jau nekurie skaitytojai pa-tėmijo straipsnelį No. 8 „Tėvynės“ iš St. Louis, Mo., kur nors pavir-šutiniskai K. Rutkus aprašė dale-lės tos teisybės. Dabar mūsų mie-ste viešpatuoja nepaprastas judė-jimas, o iš vienos pusės konspira-cija ir užsipyrimas keletos ypatų, kad butinai tą merginą išsiųsti iš šio krašto, tai yra, atgal į Europą, panašiai kaip jau jie padarė pra-eitais metais, kas jiems gan lengvai musisekė, todėl jie ir dabar iš kai-lio neriasi, kad tik galėtų ant savo pastatyt, išsiųst į Europą šitą mer-giną. Šita lietuvaite paeina iš Lie-tuvos: kaimo Kunigiskų, „Anykš-čių volosties, Vilkmergės pavieto, Kauno gubernijos, Juozapo Za-kono duktė, Ursulė Zakonaitė, 1905 metais buvus naguose Rusi-jos valdžios ir diena nuo dienos ti-kejos pamatyti Sibirą ar šiaip keltą metų kalėjime prabūt. Bet jos tėvas užstātė 500 rublių kau-gės ir ją išėmė iš kalėjimo ir iš-leido į Ameriką, manydamas, kad jai čia klosis gyvenimas gerian, negu Rusijos kalėjime. Iki kol ji šioje šalyje buvo laiminga. Pa-žiūstami ir kaimynai priėmė ją ku-gražiausiai. Vėliaus vienas iš tų kaimynų užsipyre į ją vest už mo-terį, bet ji atsisakė už jo tekėti. Tas tuojaus pasiryžo įjėskot budo, kad kaip nors galima būtų ją su-grąžint Rusijos valdžiai.

Byla turėjo atsitbt 24 d. vasa-rio 1910 m., (skaityt No. 8 „Tė-vynės“), geriau sakant, raštai tu-rėjo sugrįžt iš Washingtono, kaip advokatai siuntė ir tikėjosi, kad byla bus atmetta, bet išėjo visai kitaip, nes aut tų daromųjų ir liu-dyjimų, kad ji nėra tokia kaip kad ji skundžiama, visai negauta nei jokio atsakymo, tik reikalavimas,

kad būtų transportuota Rusijon. Abudu advokatai sako, „kad da-bar yra gera proga tuoti apeliaciją į aukščiausiąjį teismą Suvenytų Valtstijų (Supreme Court) Wash-ington, kuris bus priverstas iškla-usyti ir duot ant klaidusių šokių tokius paaiškinimus.“

Atminkite broliai ir seseris, kad toks transportavimas lietuvių mer-ginų pažemina vardą netik E. St. Louis lietuvių, bet jis klūdo visus Amerikos ir kitur gyvenan-čius lietuvius. Tik gerai pamisly-kime, kad jeigu jiems pasiseks šit-į transportuoti, tai jie mėgins ir kitose kolonijose elgtis panašiai.

Dabar klausimas, kaip bus su pinigais; duodant apeliaciją į Aug-čiausiąjį teismą, reikia turēt ma-žiausiai nors \$300, bet ta lietuvaite pinigų ir teip trumpa laiką suėdyt negalėjo. Mums-gi kuriam kiek buvo galima, aukavome, apmokėt advokatus už jų trusę ir iki šiam laikui, kad ne advokatai, jau ji būtų buvus seniai iš Amerikos iš-gabenta.

Taigi mes, žemiaus pasirašiusie-jie, atsišaukiame į visus laisvę my-linčius, kurie turi savose širdyse meilę ir žmoniškumą, paremkite mus gelbėjime Ursulės Zakonaitės. Priederme mūsų visų teip pavienių kaip ir draugysčių, kuopų ir Su-sivienijimų. Mus visų prisidėji-mas išgelbėjo Paurėną, Rudavičių, Heywoodą, Moyerį ir Petibonę nuo virvės.

Visų aukautojų aukos ir pravar-dės bus kvituojamos laikraščiuose. Kontrolavimo aukų komitetas: Juozas Simanauškas, Sim. Kairis ir Pranas Koseriauskas.

Priėmėjas aukų užsistatę \$500, kaučijos, pinigų siųskite šiuo ad-resu: J. Simanauškas, 452 Col-linsville ave., E. St. Louis, Ill.

PRUSŲ LIETUVIŲ REIKA-LUOSE.

Pareikalavus Dr. A. Rutkaus-kui, nusijusi jo, Prusų lietuvių rei-ka-lamus, aukantus pinigais p. J. Va-nagaiciui, kovojančiam Prusuose už lietuvištvę; priderėtų, mano nuo-monis ir kitiems, tam dalykui au-kavusiems, panašiai padaryti. Tai vis būtų šiočia tokia pagalba kova vedančiam tautiečium p. J. Vana-gaičiui. O pašalinę pašelpa jam šį kartą labai reikalingą, nes su-germanizuoti Prusų lietuviai nē-la-bai kimba, prie jo išleidžiamo „Bi-rutės“ ir Allgemeine Litauische Rundschau, todėl jis tur prie kiek-vieno numerio savo pinigų pridėti. Apie pelną dabar negal but nei kalbos. Viegame jo man rašytų išaukiame prie jų visų, kad mus paremtumėt pinigais šiam reik-ka-le.

Gal jau nekurie skaitytojai pa-tėmijo straipsnelį No. 8 „Tėvynės“ iš St. Louis, Mo., kur nors pavir-šutiniskai K. Rutkus aprašė dale-lės tos teisybės. Dabar mūsų mie-ste viešpatuoja nepaprastas judė-jimas, o iš vienos pusės konspira-cija ir užsipyrimas keletos ypatų, kad butinai tą merginą išsiųsti iš šio krašto, tai yra, atgal į Europą, panašiai kaip jau jie padarė pra-eitais metais, kas jiems gan lengvai musisekė, todėl jie ir dabar iš kai-lio neriasi, kad tik galėtų ant savo pastatyt, išsiųst į Europą šitą mer-giną. Šita lietuvaite paeina iš Lie-tuvos: kaimo Kunigiskų, „Anykš-čių volosties, Vilkmergės pavieto, Kauno gubernijos, Juozapo Za-kono duktė, Ursulė Zakonaitė, 1905 metais buvus naguose Rusi-jos valdžios ir diena nuo dienos ti-kejos pamatyti Sibirą ar šiaip keltą metų kalėjime prabūt. Bet jos tėvas užstātė 500 rublių kau-gės ir ją išėmė iš kalėjimo ir iš-leido į Ameriką, manydamas, kad jai čia klosis gyvenimas gerian, negu Rusijos kalėjime. Iki kol ji šioje šalyje buvo laiminga. Pa-žiūstami ir kaimynai priėmė ją ku-gražiausiai. Vėliaus vienas iš tų kaimynų užsipyre į ją vest už mo-terį, bet ji atsisakė už jo tekėti. Tas tuojaus pasiryžo įjėskot budo, kad kaip nors galima būtų ją su-grąžint Rusijos valdžiai.

Byla turėjo atsitbt 24 d. vasa-rio 1910 m., (skaityt No. 8 „Tė-vynės“), geriau sakant, raštai tu-rėjo sugrįžt iš Washingtono, kaip advokatai siuntė ir tikėjosi, kad byla bus atmetta, bet išėjo visai kitaip, nes aut tų daromųjų ir liu-dyjimų, kad ji nėra tokia kaip kad ji skundžiama, visai negauta nei jokio atsakymo, tik reikalavimas,

kad būtų transportuota Rusijon. Abudu advokatai sako, „kad da-bar yra gera proga tuoti apeliaciją į aukščiausiąjį teismą Suvenytų Valtstijų (Supreme Court) Wash-ington, kuris bus priverstas iškla-usyti ir duot ant klaidusių šokių tokius paaiškinimus.“

Atminkite broliai ir seseris, kad toks transportavimas lietuvių mer-ginų pažemina vardą netik E. St. Louis lietuvių, bet jis klūdo visus Amerikos ir kitur gyvenan-čius lietuvius. Tik gerai pamisly-kime, kad jeigu jiems pasiseks šit-į transportuoti, tai jie mėgins ir kitose kolonijose elgtis panašiai.

Apert pinigines pašelpas, kiek-vieno gero lietuvių privalumas: platinti „Birutę“ ir „Allgemeine Litauische Rundschau“, užrašinė-ti skaitytojus arba pardavinėti at-skirus numerius. Ypač reikty pla-tinti „Birutę“ tarp lietuvių pro-testonų, kurių nemenkai randasi Chicagoje, Waukegane, Pittsburge, Pa., Sheboygane, Wis., Scranton, Pa., Philadelphiaj, Pa., Waterbu-ry, Conn., New Haven, Conn., Naugatucke, Conn., Rostone, Mas., Brooklyn, N. Y., Baltimorėj, Md., Collinsville, Ill., E. St. Louis, Ill. ir kitose vietose. Tuli lietuvių protestonai per pusę suvokietęje arba suamerikonėje, bet didžiausia dalis dar laiko save lietuviais, to-dėl jie noriai imty „Birutę“, jeigu tik kas jiems tą laikraštį pasi-lytų. Tas laikraštis būtų jiems la-bai geru vaistu, nes lotyniskomis raidėmis spaudzinami, ne protesto-nų leidžiamis laikraščiai mažą turi ant jų įtekme. Jie dar vis laiko tokius laikraščius svetimais, katali-kiskais ir „gudikiškais“. „Birutę“, todėl įkvėptų jiems tautiškus jaus-mus ir suartintų su kitais lietuviais. Jeigu kur lietuvių protestonai bu-ty teip toli suvokietėje, kad nemo-kėtų; arba nenorėtų lietuviškai skaityti, reikty tokiems nors „All-gemeine Litauische Rundschau“ įsi-lyti. Tokiu būdu gal ir tokie su-grįžty prie lietuvištvės. Taigi Ame-rikos lietuviai! rupinkitės kiekvie-nas savo aplinkinėje, ypatingai tarp lietuvių protestonų, minėtos, lai-kraščius platinti, tuomi padarysite gerą ne vien p. J. Vanagaiciui, bet ir lietuvių tautai. Apar to, reikia stengtis ir vokiškai mokantiems svetintautiams „Allgemeine Litau-ische Rundschau“ įsiulyti, ypatingai inteligencijai.

„Allgemeine Litauische Rund-schau“ siunčiasi ne vien Amerikos lietuvių laikraščiams, bet ir ki-tiems laikraščiams ir žymesnioms ypatoms. Tuli vokiečiai labai užsi-nteresavo gavę pirmąjį numerį „Allgemeine Litauische Rund-schau“, o laikraštje „Westen und Dasein“ užtėmijau recenziją p. G. T. Dippoldo, Ph. D., kuris tarp kitko sako: „Pirmutinis mėnesio laikraščio pasirodymas, ypač tokio, kurs užsiima literatūra Vo-kietijai priklausančių, arba prie Vokietijos rybų gyvenančių sve-timos kilmės žmonių, vertas ati-dos.“

„Allgemeine Litauische Rund-schau“ galės plačiai pranešti apie lietuvių tautos padėjimą, nes vo-kišvę kalbą suprantą veik vis ap-sivietę žmonės; kaip kas dar gal ir sanjaušmą išreikšti lietuvių tau-tai. Todėl nelaukime ilgiau! Selpkime p. J. Vanagaity užsi-ėmimę ir platinkime visur, kur tik galima, „Birutę“ ir „Allgemeine Litauische Rundschau“! J. Vana-gaičio antras yra: Herrn J. Wannagat, Tilsit, Hohe Strasse Nr. 81, Germany.

Jonas Sigdienykštis.

Garbi „Lietuvos“ Redakcija! „Lietuvoj“ neseniai tulas ben-dradarbis teikėsi papiešti ilgą straipsnį apie spiritistų tikybą ir pagarsėjusią stebukladarę Eusapi-ją Palladiną. Tū moterį matę ir mėginę tili mokslinčiai, bet nega-lėdami suprasti, kokių būdu ji tuos savo monus daro, palaikė juos tik-rai dvasių žaislais ir jie patję esą į spiritistus pavirtę. Rašėjas, ma-tomai, tokių pasakų prisiskaitęs, ne vien pats laiko tai teisybe, bet pasirupino tomis svarbiomis zi-niomis ir kitus lietuvius apdovano-ti. Nes, girdi, ką mokslinčiai už teisybę ir stebuklus apskelbia, tai jau tame negali būti jokios abejo-nės. Tik inok žmogus ir tikėk kaip į Evangeliją. Todėl rašėjas ir užbaigia savo svarbų straipsnį žodžiais: „Is visko yra aišku, kad šitie atsitikimai su Eusapija Pal-ladino yra tikri... jie reikia skai-tyti mokslui labai svarbiai.“

Bet aš vėlyčiau straipsnio rašė-jui perskaityti, ką rašo Hugo Munsterberg laikraštje, „The Metropolitan Magazine“ vasario num. 1910 m., apie vėlesnį tirinė-jimą ir susekimą Palladinos ste-buklų. Tenai jis atras visai kito-kias žinias apie Palladiną ir jos stebuklus. Is tikro, kaip kiti spi-ritistai, teip ir Palladiną, atlieka savo stebuklus gabumu, prietaiso-mis ir su pagalba gerų dragų, o ne su dvasių pagalba, nes jokios dvasios pasulyje nesivalkioja ir nedaro jokių komedijų su gy-vaizmonėmis. Rods buvę laikai, kada žmonės tikėjo į dvasių apsi-reikšimus, bet šiandien reikėty tikėjimos tikėjimas padėti į šalį. Kas šiandien tiki į dvasių prajovus, tas parodo, kad dar ne pilnai išsivystė is senovės klajojimų. Tas lygus Lietuvos bobutėmis, kurios tiki į panašius stabmeldystės liekanas apie dvasių besivaidinimus; prisikėlimus su dantimis užgimusų, spukus, aitvarus, laumes ir tt. Jo-kios dvasios nesibasto, ir jokių pra-jovų nedaro, ir negal daryti. Pal-ladino, rods, pataikydavo savo ste-buklus teip mirtimi padaryti, kad ir tuliams mokslinčiams nepasisė-ai būtų pagauti. Ji juos puikiai pri-gavo. Bet turbūt ji daugiau žmonių neapgaujinės. Ji davėti susigauti, (teip jau, 20 metų atgal, sugavo Varsavoj, kur ją buvo pakvietęs Ochorovič. Red.). Apie tai, ką rašėjas minėjo, buk ji lei-džianti koki ten vėją is savo gal-vos, tą dalyką išaiskino laikraštis „Illinois State Journal“. Palladino turėjusi prie pilvo prisitačiusi tam tikras dumplukes, žinoma teip, kad nebutų galima is virsaus su-prasti. Prie tų dumplukių buvo pritaisyta tam tikra plona dudelė, kurios antrasis galas, pagal spau-dimą, buvo atvestas į plaukus. Mi-nėtiems mokslinčiams tas Palladi-nos padaromasis vėjas pasirodė vi-sai neišaiskinamu, bet jeigu jie jau būtų apčiupinę, būtų suradę tą visą stebuklą. Gaila, kad aš to laikraščio numerio dabar ne-turiu, šep galėčiau atsiųsti redak-cijai pamatymui.

Nei vienas žmogus negali nuo apsirinkimų apsaugoti. Apisrinka ir mokslinčiai. Ir juos galima prie-sigauti. Reikia tik turēt gerą lie-žuvį, gabumą, prietaisus ir drau-gus, tai išnaudosis ne vien tamsuo-lis, bet ir mokslinčius. O tokių prigavėjų ir išnaudojų pasulyje netruksta. Žinoma mokslinčius prigauvant reikia atsargiau elgtis. Ir mokslinčiai tankiai puikiai pri-gautais tampa. Antai Dr. Cook, kuris anamet gyrėsi esąs užsikabi-ans ant kalno McKinley, tapo mokslinčių pripažintas didvyriu nors kaip vėliaus pasirodė, jis vi-sai neužlipo ant to kalno. Ge-riau dvasias, stebuklus, mokslin-čius nuo tamsiosios žvaigždės, kur-ie niekias atsižymi, palikti šalį, o griebtiesi ne svajonių, bet tikros apsvietos ir mokslo, griebtiesi gy-vųjų reikalų.

Prisartina žmonių surašinėjimo diena, bet lietuviški laikraščiai ma-žai pamokina savo tautiečius, kad jie užsirašytų lietuviš.

J. Rutkas.

PAATISKINIMAS.

„Lietuvos“ No. 9 skaitome straipsnelį pono Žinovo iš Nashua, N. H. apie nesutikimus klebono šv. Kazimiero parapijos su pa-rapijonais. Žinovu negalima teip lengvai tikėti, kaip jis įtikėjo, tam kunigui, kuris pas juos apsilankęs, žadėjo šliutis duoti už 5c., o ku-dikius k

ir medicinoje, (argi? O kuom yra italiskoji kalba, jeigu ne foliaus išsivysčiusios lotynų kalbos. Red.). Kodėl jį išnyko, juk rodo ci-vilizacija ten augstai stovėjo? Todėl kad liaudis buvo tamsi ir knygos, kurios tobulintų josios protą, jai buvo neprieinamos, (moksliški raštai dar 18 šimtmetį veik visur buvo lotyniškoj kalboj. Red.).

Ar nyksta šiandien tautos ir ko-kios? Nyksta, bet tokios, ku-rių neturi civilizacijos, neturi kny-gų bei rašto. Tautos, kurios turi raštą, turi knygas ne nyksta, bet atgyja. Štai turime tokias dvi ta-uti: čekų ir lietuvių, kurias visi laiko mirusiomis, o šiandien jos at-gyja ir atgis, nes mokslas neduoda tautai pradžios, (jis dar nesaugojo tautos nuo pražuvimo, ką parodo, kad pražuvo jau ne viena civili-zuota tauta. Red.), visai tuščias darbas pražudyti kokia nors tau-tą. Tuščia tai šneka, kad kokia nors tauta, įvykns socializmus, lai-kydamasi principu, idejos, išsižadė-tų savo kalbos, savo tautos, savo papročių. Paimkime žmogų, apsi-gyvenusį toli nuo savųjų, nors jis savąją tautą ir būtų paniekinęs, bet terp svetimų, jis jausis sve-timu, tegul už keles dešimtis metų, kuomet jis užmirš savuosius, atei-tų kas ir prabilų jo prigimta kal-ba, jį išsijudis, pradžiugs, už-sidėgs meile savo tautos ir savo žmonių, (ne įsida ir ne kiekvie-nas, tankiausiai toki būva didžiau-siais savo tautos priešais. Red.). Tai mes matome, kad tautišku-mas yra žmoguje prigimtas, tik jau antra trečia gentkartė užgi-mus ir išaugęs terp kitokios tautos ir kitokios srovės jaučiasi tosios tautos nariu.

Negalima užginti, kad Ame-rikoje atskiro tautos neįsivys, čia tautos tūrės išnykti, kadangi jau antroji ir trečioji gentkartė nenor-ės kalbėti savo tėvų kalba, bet niekad žmogus neišsivadės savo tautos prigimtoji šalyj; nors vienai, kitas ir išsivadėjęs, tai visgi ne visi tos tautos vakai, kadangi sanlygos privers jį su tąja tauta reikalus turėti ir jos tradicijomis misti.

Negalima užginti, kad su laiku tautos susitarins terp savę kalbė-damos kokią nors kalbą: — pavei-dan esperanto, bet tokia kalba yra tik įrankis išreikšti savo mintis, bet niekad tokia kalba neužstos tautų prigimtosios kalbos ir tautos neišsivadės savo prigimtos kalbos. P. J. P. Raulinaitis sako, kad tautų vargams ir kad jos yra kulti kapitalistai, dvasiškia ir despotai, bet aš tam užginciu: ne kapita-listai yra kulti, bet gamta, kadangi gamta nieko neatboja, jeigu žmoni-ja josios paslapčių netirinėja ir kapitalizmas visai nestabdė ištau-tėjimo, tik stapdo tautų atgijimą, taigi kapitalizmas padeda naikinti silpnas tautas ir socialistai netu-rėtų užtai ant jo taip labai rugoti, ypač tie, kurie praeikla tautystę.

Negalima užginti, kad mokslas ir mašinerija ateityje padarys di-delius perversmus pasaulyje, bet niekad negalės prieti prie to, kad visai galėtų išnykti tautos, dėlto, kad pati gamta yra žmonės pas-kišiusi ir gimines ir veisles. Pa-imkime tikrą socializmą, kuris tvirtai laikosi socializmo principų ir pastatymų prieš jį socialistes merginas iš įvairių žmonių veislių, kaip tai: chinietes, indietes japo-nietes ir europietes, tuomet aš netikičiau, kad mūsų socialistas glaustuis prie afrikietės, arba azi-jatės, greičiausiai slinkty prie savo tautos. Gamtos tiesos pergali žmo-nių pasižadėjimus arba partijų principus.

Visur pasaulyje nesusiprātėliai arba soviniškai niekina kitą tautą žemiau kultūriškai stovinčią; nespa-kenčia anų tautų, visai jasias per-sekioja—nori, kad tosios tautos iš-nyktų. Tas daroma daugiausiai Rusijoje, Vokietijoje ir Vengrijoje. Bet tokį darbą negalima vadinti patriotizmu, kaip norėtų tui mu-sų socialistai. Ir tol tautos terp savę nenustos pautis ir vieną ki-tos neapkeisti, kol ne įsivyrūs, tik-ras mokslas, kuris privės žmonius prie supratimo gatmos tiesų. Kiek-vienam locnas namelis brangus, o pirmiausia kiekviena tauta turi iš-mokti savę pagodoti, nes jeigu ji pati savę negodos, niekas jos ne-pagodos, kadangi žmogus nemo-kantis savę pagodoti, nemokės ir kitą godoti ir toki visiems įkirės, vial jų nete.

St. Miliauckas.

Tikejimų Istorijos Rankvedis

Su paveiksiais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams,
P. D. Chantepie de la Saussaye,
Teologijos profesor. Amsterdame,
Vertė J. Laukis

prisistatomas jis buvo karžygio paveikslas. Vėliaus jis dau-giau žinomas dviguboj formoj Ancher-Su ir po šiuo vardu jis yra vietiniu Sebnitose dievu Žemutiniame Egipte. He-liopoliso teologijoje Su išsina kosmogoniskąja dievyte ir mės apspazinę beveik išimtinai tik su šita jo forma. Bet Mas-pero mano, jog jis iš pradžių buvęs žemės dievu ir tik ilga-iui persidirbo į saulinių dievų; vienok tuo tarpu geriau ap-skelbti jo pobūdį ir svarbą nėra galima. Graikai Ancherą stačią greta su Aresu. Abidosas ilgai skaityta Oziriso kulto lopšiu, bet, Maspero supratimu, senovės Abidoso kapų die-vas vadinosi Chentamentet — „tas, ką vakaruose“; jis mirusių draugas, parupinąs jiems maistą, todėl prie jo tan-kiai kreiptasi su maldomis duodant mirusiesiems auką. Labai anksti jis susiliejo į vieną dievą su Ozirisu ir tokiu būdu išėjo — Ozirisas-Chentamentet, „Oziris, ką vakaruose“. Dėlei šito, kaip jau buvo minėta augščiau, Abidos skaitėsi klasišku Oziriso kulto dievu.

Dievas Min (sulyg kitų Amsi, pirmiau skaitydavo Chem) turėjo savo buklę Koptose Augštutiniame Egipte. Šitas gardas anksti įgijo didelę svarbą dėlei patogaus geo-grafiško padėjimo; čion yra pirkliškojo kelio išeitinis taškas terp Nyliaus klonio ir Raudonųjų jurių. Min minimas jau piramidiniuose parašuose; gaila tik, kad nėra žinomos jo kulto smulkmenos nė Koptose, nė Panopolise, kur jis teipgi skaitėsi vietiniu dievu. Jo paveikslai yra itifalsi ir iš pradžios, turbut, buvo žemės bei derlingumo dievu; tarytum jis tankiai tapatinamas su tēbiškuoju Amonu; teip bent pastarasis buvo piešiamas su Mino priskaitomybėmis. Ho-rus ir Min turbut dar senosios viešpatystės gadyneje buvo sujungti į vieną kultą; šioje kombinacijoje Horus pasirodo dangum, Min žeme. Jis skaitėsi dievu-globėjau akmenčių Hammanate ir rytus nuo Kaptos ir 12tos dinastijos gady-nėje prisimena kaipo svetimų tautų užtarėjas. Jo kultas išsiplėtė teipgi ir Abidose, kur mės jį randame prie 13tos dinastijos.

Hator buvo viena labiausiai prasiplatinusių dievų; Memfiso piramidų gadyne raktuose jį tankiai minima drau-gė su Neit. Sprendžiant iš parašų turinio, galima manyti, jog jį su susiliejo keletas buvusių savistoviomis dievyčių. Iš vietinių kultų, jos garbei įsteigti, geriausiai žinomas mums tas, kuris buvo pildomas Denderache, Augštutiniame Egipte; čion dar senovės viešpatystės gatinėje buvo jos nuosavas šventnamis; kas atsieina Hator šventnamio Den-derache, tebesancio iki šiolai, tai jis buvo pastatytas ne-seniai, kaip Ptolemėjų ir Romos valdžios gadyneje. Ten jį buvo garbinama kaipo dangaus devė ir jos asmenimu bu-vo karvė. Kaip ir Nut, teip ir dangaus dievė Hator tan-kiai apsiereiskia požeminio ir mirusių karalių dieve; kaipo ir Nut, jį pasitinka numirusius su dūona ir vandeniu ir ap-drutina juos mirusių šalyje teip, kad jie negali gryžti atgal. Tekstuose minima apie daugelį kitų Hator, kurios skaitėsi fėjomis (laumėmis) ir pribudavo gemant kukliui, idant pasakyti jo likimą; septynios Hator buvo pagalbininkėmis karalienei atsivaduojant nuo neštumo. Heliopoliso teologi-joje Hator sujungta su Horisu kaipo jo pati.

Pav. 27. Didysis tēbiškasis dievas Amon.

Amon iš pradžių buvo vietiniu menko gardelio Tēbu dievu Augštutiniame Egipte, to paties gardo, kuris vėliaus pasiekė tokį didelį išsivystymą. Apie pirmąpradinį šito die-vo pobūdį ir svarbą mūs nepasiekė jokios tikros žinios. Gali būti, kad Amon buvo gimininis koptiskajam Minui, žemės dievas, ar vaisingumo dievas, o gal mirties dievas, kaip mano Wiedemann. Vidurinės viešpatystės gadyneje jį sujungė su Ra ir tokiu būdu išėjo kombinacija Amon-Ra, kuris skaitėsi sauliniu dievu. Prie pirmutinių naujos vieš-patystės dinastijų, paėjusių iš Tēbu, Amon-Ra darosi galin-giausiu viso Egipto dievu; pamaži jo kultas tampa priimtas didumoj įžymesnių šalies šventųjų. Teologiskose pažval-gose jis yra panteistiskąja dievyte, su kuria mės apspa-zystame daugiausiai iš himnų. Jo įsikimijimo skaitėsi šven-tas avinas. Ne tik Egipte, bet ir kitose šalyse, Sirijoje, Nubijoje, — žodžiu, kur tik neįsiskverbė galingieji tēbi-kieji valdovai, visur dauginosi Amono-Ra šventynės; tik vienas Ramzesas III prisakė pastatyti 65 šventnamius Amono-Ra garbei, kurių 56 buvo įsteigta viename Egipte, kiti gi už jo rubežių. Amono-Ra pačia tēbiškojoj trejybėj išsina dievė Mut, kas reiškia „motina“; visą savo svarbumą jį kalta savo prietikiams prie Amono. Šventnamis jos į pie-tus nuo didžiojo karališko šventnamio Karnake, buvo pa-statydyntas Amenchotepo III; jį išreikšta ten su liuto gal-va, kas numoja į jos susiršimą su Sechet ir Bast. Kartais vietoje Mut minima dievė Ament, bet tai nėra kas kitas, kaip teologiska abstrakcija, patsai jį vardas yra moteriška gimtin nuo žodžio Amon. Smaus vietą tēbiškoj trejybėj pirmiaus užėmė Mentu, vietinis Hermontiso dievas; vėliaus jį pakeitė Chonsu, kuris laikė šitą vietą gana ilgai. Naujos karalystės periode kapų dievė Tēbuose skaitėsi žaltys Mert-Seger. Maspero mano, jog jį buvo pirmutinė Amono pačia, kurią vėliaus pakeitė Mut. Bukle jos buvo rytinė kalnuota šalis, terp skaitlingų tēbiško kapinyno raktų. Pas ją teip-gi įieškota pagalbos ligose.

Chonsu iš pradžių, regimai, buvo vietiniu tulų tēbiš-kojo apskričio dalių dievu. Nelengva yra pasakyti jo pir-mąpradinis pobudis ir svarbumas; jis yra žinomas mums labiausiai kaipo mėnulio dievas, bet yra paminklai, kuriuose jis figuruoja kaipo senovės kapų dievas; kartais jį parodo pavidale mumijos. Kaip mėnulio dievas jis tankiai susi-lieja su Totu. Naujos viešpatystės gadyneje tēbiškų dievų

trejybėje jis yra Amono ir Mut sunumi. Ypatingai Tēbuose jį labai garbino kaipo stebukladarį gydymo. Puolimo pe-riode jis išsidalino į dvi formas; jo kultas išsiplatino labai toli ir kartais metė šesėlį net ant paties Amono-Ra. Vien-as įdomus, parašas, esantis Paryžiuje išlaikė mums pasa-kojimą apie tai, kaip jo stovykla buvo siusta į Mesopotaniją išgydymui bachtaniskojo karaliaus dukters. Visas veiklas atrodo kaip romanas; kalbai tyčia yra priduta senoviška forma, nors, nevisuomet yra pataikyta; vardo figurojančio pasakojime karalius niekur nėra nurodyta, — žodžiu, visas pasakojimas, turbut, yra sudėtas Chonsu kunigų su mieriu priduti savo dievui daugiau autoriteto.

Hermontis arti Tēbu vietiniu dievu buvo Mentu (Mont). Tai buvo, kaip ir Ancher, saulinis dievas; jis buvo piešiamas su putpelinio vanago galva ir su kardu ran-kose. Jo vardas randamas jau piramidiniuose parašuose ir jo kultas labai anksti išsiplatino po visą tēbišką apskritį. Kaip saulinių dievų jį nekartą jungdavo prie Ra; prieš Chonsu jis laikė vietą sunaus tēbiškojoj trejybėj. Visose gadyneš jį atsižymėjo didelių garsumu kaipo karės dievas. Vėliaus, kaip Hermontis tapo svarbiausiu apskričio gardu, rolė ir svarba Mentu, žinoma gana augštai pakilo.

Sebek dievas prisistatomas su krokodiliaus galva; kro-kodilius buvo šventu šito dievo gyvuliu. Graikų raštininkai vadina jį Suchosu. Tai buvo vietinis Omboso dievas Augš-tutiniame Egipte ir daugelio kitų Faiumo gardų. Visuose tuose garduose, kur buvo garbinamas Sebek, krokodiliai skaitėsi labai šventais gyvuliais, kuomet likusioj Egipto da-lyj visur jį juos žiūrėta kaipo į Tifono gyvulį. Terp Sebeko ir Seto, kuris teipgi buvo garbinamas Ombose, buvo tulas sąryšys, kurio apsklembti arčiau nėra galima; dėlei šito Sebeko kultas vėlesniam laikui nustojo savo pirmystės. Pi-ramidiniai parašai primena apie Sebeką kaipo apie Sedeto valdovą Faiume; jo svarbumas buvo toks didelis, kad jį paimta į teologiską sistemą kaipo dievės Neit sunu. Jo kultas, regis, ypatingai išliko 13tos dinastijos gadyneje; daugelis karalių turi vardą Sebekchotep, ir šiaip tankiai atsitinka tikrieji daiktavardžiai, paimti nuo žodžio „Sebek“. 12tos dinastijos gadyneje jau jis yra vartojamas Sebek-Ra ir garbinamas sauliniu dievu. Ombose greta su Sebeku buvo garbinamas senesnyšai Horus. Sunku yra įspėti pir-mąpradinę dievo-krokodiliaus reikšmę ir prasmę ir visai negalima išmanyti, kam Omboso ir Faiumo gyventojams atėjo į galvą krokodilių padaryti savo augščiausiu dievu ir globėjau.

Chnum buvo skaitomas vietiniu rievų šalies dievu, apie Elefantiną ir podraug yra minimas kaipo Nubijos valdo-vas. Tai, be abejonės, buvo Nyliaus dievas ir panėšiai ki-tiems nyliesiems dievams jis yra prisistatomas su avino gal-va; šioje ypatybėje jis susiliejo su kitais avingalviais ny-lieskiais dievais ir tulą Didžiojo Herakleopoliso Garšę, arba į mendesiskąjį Oziriso aviną. Jo Kultas ilgą laiką rubežia-vosi pietine Egipto dalimi ir Nubija; tikrai Ptolemėjų ir romėnų gadyneje jis pažymiai daugiau prasiplatino ir jau prie romiškųjų cesorių Chnumui buvo pastatytas puikus šventnamis Ezneche. Senesniame laike pasidarė atskira dievų trejybė iš Chnumo ir dviejų vandeninių fėjų — Satet ir Anuket; jodvi abi neturi jokios tikros rolės tekstuose.

Dieviškos pagarbos teipgi buvo duodama ir karaliui, kaipo Ra sunui bei jo vietininkui ant žemės. Jis yra Horus rume ir jam priklauso jo tėvų sostas. Ar buvo įsteigtas at-skiras dieviškas kultas garbei gyvų karalių, sunku yra pa-sakyti; greičiausiai, kad senovėje jis yra buvęs. Įdomu, kad karalius nors ir vadinosi dievu, bet tik geru, o ne didžioju dievu, kaip buvo vadinta tikrieji dievai. Uzertezen III, Nubijos užkariautojas (12ta dnastija), įvedė madą vadinti patį faraoną vietiniu paveiktos šalies dievu. Jo pavyzdį griežtai sekė Amenchotep III, kuris pasistatydino sau šven-tnamį Sobele Nubijoje, o savo pačiai Sedeinge.

Situomi užbaigiamė peržvalgą egiptinių dievų. Patė-mysime, jog privestas skaičius toli nėra pilnas, kadangi die-vų ir demonų Egipte buvo didelė daugybė; rods, daugumas jų nėra nieku daugiau, kaip teologiska abstrakcija, neturinti jokio atsinešimo prie liaudies tikėjimo, kiti mums labai ma-žai žinomi iš tų šykčių nurodymų, kurie yra randami tek-stuose. Mums ypatingai svarbu būtų turėti žinios apie tuos dievus ir demonus, kurie loše didžiausią rolę kasdieniame praktiskame egiptiečio gyvenime, neturėdami valsty-biškos bei teologiskos reikšmės. Ant nelaimės, versmės, suteikiančios kokias nors žinias šioje linkmėje labai ne-skaitlingos ir menkos, teip kad parsieina pasitenkinti vien perskaitymu nedaugelio vardu, k. a. Neper ir Neport piutės dievytės, arba Mesent, gimdymo fėja, dievės Rennut, glo-bėjos žindomų kuklių ir naminio žalčio, apturincio savo kasdieninę auką. Panašios esybės, neužgincijamai, lošė se-novės Egipte toli svarbesnę rolę, negu iš sykių galima ma-nyti pasiremiant tekstais, kadangi tikėjimiskai tekstai dau-giausiai turi reikalą su oficiališku kultu, teologiskomis pa-žiūromis ir šermentiskomis apeigomis. Tokiu būdu tulos Egipto tikėjimisko gyvenimo pusės likosi užslepštomis nuo mūsų kuone visai; todėl mūsų egiptiškojo tikėjimo plesinys negali būti visai tikru ir pilnu.

Egiptui išėjus iš savo uždugnėjimo ir įėjus į bruzdžius susinesinys su Azija bei Pietine Afrika, į jį pradėjo smelk-tis visoki svetimi dievai. Egiptiskasis tikėjimas nesielgė ne-vidoniškai su svetimių dievų užplūdžiu, kaip to reikalavo teologija, bet užtai ir šitie paskutiniai nepadarė tikros įtek-mės į tautiską tikėjimiskų tikybų vystymąsi. Augščiau mės privedėme spėjimą sulyg lybiškos pačios dievės Neit, vie-nok jį Nyliaus klonyje buvo sau kaip namie. Nubiškas die-vas Dedun, minimas dar piramidiniuose parašuose; ir nors liaudies tikėjime jis neturi jokios rolės ir egiptiečiai nie-kuomet negarbinę jo, venok jį įtraukė teologiskon sistemon greta su kitais dievais; apsidrutinus egiptiečiams Nubijoje, Deduną pradėjo garbinti Sennechiskame šventnamij drau-gė su egiptiškoju Chnumu. Kitas dievas, lošęs svarbesnę rolę Egipte, atėjo, matomai, teipgi iš pietų; manome apie nykštukinį dievą Besą, kuris nuo pradžios vidurinės vieš-patystės gadyneš skaitėsi demonu globėjau; jo biauurs pa-veikslas tankiai buvo piešiamas ant tualeto dalykų; jis, ma-tyt, paėjo iš ladano (rukumieji sakai) šalies pakraščiuose Somali, iš kur, turbut, paeina ir jo atnaša prie kvėpalinių dalykų egiptinių moterų. Kaip ir kiti egiptiniai dievai ilg-ainiui jis persikėlė į saulinių dievų. Naujos viešpatystės periode, prasidėjus kultūriškies susinesinams su Azija, jį gana didelę svarbą įėjo semitiškieji dievai — Baal, Astarte ir Rešep. Jų kultas ypatingai prasiplatino Nyliaus dēltoje, bet, su savo pirmimū įeį lengvai galėjo susilieti su vieti-niais dievais; užimti atsakančią vietą teologiskoje si-stemoje.

Iš kitos pusės egiptiskasis tikėjimas nepadarė jokios žy-mios įtekms į kitus tikėjimus. Egiptiečiai paliko nejudin-tais tautiškus kultus jų paveiktose šalyse net ir tasyk, kaip jie, pav. Nubijoje, jungė bendrą kultą egiptinius dievus su vietiniais.

Tuojaus kyla klausimas, ar egiptiskasis tikėjimas ne-padarė kokios nors įtekms į izraelitus, kurie sulyg Biblijos liudijimo, perbuvo tiek metų Egipte ir kurių vadovs bei įstatymdavėjas, Maizis buvo perėmęs visą egiptiską išmintį. Labai teisinga, kad šitas klausimas išsiauė visą rasliavą, di-delę dalį kurios be baimės galima atidėti ir šalį*). Ed.

*) Svarbesni veikalai šitie: G. Ebers, Aegypten und die Bucher Moisis I, 1868. G. Ebers, Durch Gosen zum Sinai, 1872; P. Chabas, Recherches pour servir à l'histoire de la XIX-e dynastie et spécialement à celle des temps de l'Exode, 1872; E. Naville, The store-city of Pithom and the route of the Exodus, London, 1885; Flinders Petrie — Contem-porary Review 1896.

Meyer, Stade ir keliatas kitų naujesniųjų kritikų palieka visą šitą klausimą be paminimo, visiškai atmesdami istorišką maizinių knygų vertę ir, aplamai, abejodami apie buvimą izraelitų Egipte, bet mums rodo, kad toksai skepti-cizmas nuėina pertoli. Atsakantįs biblijinės patriarchų istorijos vietos liudija pakaktinį apspazinimą su egipti-niais reikalais, o kultūriškai istoriskais piešiniais Egipto, ku-rį paduoda Buties knyga, yra patikrinamas skaitlingomis vietinėmis versmėmis, kaip yra parodyta Eberso. Teip pat Navelle'io iškastos suteikė tvirtus Maizio pasakojimo tei-singumo patikrinimus apie išėjimą iš Egipto. Bet Chabas'o pasistengimai surasti egiptiniuose parašuose nurodymą apie žydus pasirodė veltais; jojo Apurių nėra, tai žydai; lyg-solai žinomi egiptieškiai tekstai tik syki mini apie Izraeliaus sunus. Klausimas apie išėjimą dar neišspręstas. Lieblein ma-no surasti Maizio mokinime žymes Heliopoliso teologijos įtekms, bet manymas šitas remiasi savarankiskais spėj-imais. Priesingai gi tam, valdymo pamatai pas Izraelitus visai priesingi egiptiečiams ir visai nėra manytina teip betarpiškai risti izraelitiskos tautos išsivystymą su egiptine pačia, kaip tą kartais padaro, pripažindami Jehovos tikėji-mą slapto egiptinio mokinimo dalimi.

Elenizmo ir romiškios valdžios gadyneje, tautiskai egypti-nei kulturai puolus, egiptiskos pažiūros ir kultai ne kartą skynė sau kelią Europon ir, terp kitų, Izidos kultas Romoje įgijo baisingą svarbą. Vienok labai pažymios įtekms į šitą vėlyvą periodą senegyptiskasis tikėjimas neįstengė padaryti.

21. MYRIS, KAPAS IR ŽEMUTINIS SVIETAS.

Nusisuntinuo rašti. Žiūrėk į atsakančias nurodytų augščiau abelo pobūdžio veikalų vietas; ypatingai svarbu daugelis vietų pas Maspero — Etudes de mythologie. Rašiliaus apie mirusių knygą ir aplamai il-dančią šermentines apeigas žiūrėk augščiau. Be to žiūrėk H. Rhind, Thebes, its tombs and their tenants, 1862; A. Mariette, Sur les tombes de l'ancien empire, que l'on trouve à Saqqarah (Rev. Archéol. 1869); H. Brugsch, Die ägyptische Graberwelt, 1868; A. Mariette, Les sépultures de l'ancien empire, 1881 ir sek. E. A. W. Budge, The Mummy, Chapters on egyptian funeral Archaeology, 1898; E. Amelinio, Histoire de la sepulture et des funerales dans l'ancienne Egypte 1-11, 1896 (laikla neužbaigta).

Egiptiečiai, kaip žinome, kuolabiausiai rupinasi savo mirusių likimu; šitas žinias tankiausiai semiamė iš pasie-kušius mūs paminklų ir tekstų, kurie supazindina mūs ir su gulniciais ant dūgo šitų egiptiečių rupestų supratimais apie gyvenimą anapus kapo bei žmonių likimą po mirčiai. Ypatingai dang medžiagos suteikia senovės Egipto raktai. Kuomet aname skirsnyj turėjome reikalą su miglotomis ir labai šykščiomis versmėmis, teip, kad tankiai parsėjo mūs už hypotėzų, tai šitame, priesingai; mums netruksta medži-gos tyrinėjimui šermentinių apeigų ir supročių apie gyve-nimą anapus kapo. Rods raštiskos versmės, k. a. pirami-diniai parašai, arba mirusių knygą, suprantamos mums tik iš dalies; bet užtai čion į pagelbą ateina šermentinė archeo-logija su gausm rinkiniu labai svarbios medžiagos, ypatin-gai paveikslų, tankiai labai pamokinančių. Vienok ir šioje srityje susitinkame su eile klausimų, kurie yra išrisama ne visų egiptologų vienodai; todėl su jais reikia apsieiti labai atsargiai. Ir čion Maspero anksčiau už kitus nurodė daugelyje atvejų tikrą kelią tolesniems tyrinėjimams.

Visos egiptiečių pastangos buvo stįjunga tam, kad apsaugoti lavoną nuo puivimo; šitas yra patvirtinama vi-somis šermentinėmis apeigomis. Šitam tikslui buvo įprasta pas juos lavoną rupestingai balzamuoti, apsaugojimui jo nuo gedimo, teipogi buvo įtaisyta rūmingsos laidojimui vietos, kuriosna rupestingai buvo dėdama mumija, kur jį galėjo gulėti pilnoj nepaliečiamybėje. Pavertimas lavono į mumiją buvo labai sudėtinis darbas, kurį atlikdavo spe-cialiskai nuskirtas tam nekropolio (kapinyno) tarnas, skai-tant tam tyčia pritaikytą ritualą. Šita ceremonija nevisu-met budavo vienokia; žiurint į išgaalėjimą, jį buvo sukerpta su didesniais ar mažesniais išdavičiais; nemažą rolę tame turėjo teipgi vietiniai papročiai.

Balzamuojant, viduriai ir minkštos kuno dalys papras-tai išsiimdavo ir dėdavosi į tam tikrus indus, kurie atsiduo-davo dievų sargybon, tankiausiai keturių Horuso sunų: Amseto, Gapi, Duamutefo ir Kebechsemfo, — idant ve-lionis niekuomet nealktų ir netroškų. Širdis teipgi išsiim-davo ir jos veiton dėdavosi akmenimis vabalas-skarabas, prietam visur dėdavosi amuletus, kunas buvo trynama natru ir asfaltu ir visas vynyjama drobinėmis juostomis. Mu-mija buvo dėdama į karstą iš akmens, medžio ar kartono; kartais buvo vartojama du karstai; kurių vienas dėdavosi į kitą. Žiurint sulyg laiko papročio karstai įvairiai buvo puošiami parašais ir paveiksiais. Dabar velionis galėjo atlikti savo paskutinę kelionę. Jį nešė lydint šeimynai ir draugams. Gardai paprastai stovėjo siaurame Nyliaus klonyj ir rytus nuo upės įtakos, nekropolis gi buvo vakarinėj jos pusėj; todėl lydėjimo procesija turėjo persikelti per Nylį, kas yra parodyta ant daugelio šermentinių paveikslų. Paskirtą laidojimui turta nešė su procesija, o paskui ējo raudės ir kunigai. Laidojimo ceremonija atsiduavo arba priekinėj raksto dalyj, arba priekyje jo įėjimo. Jį susi-dėjo iš draudatiško atkartojimo tų pačių apeigų, su kurių pagelba Izida, Neftisė, Horus ir Anulis sugražino gyvastį negyvam Oziriui. Imanti dalyvumą laidojime išreikšė sa-vimi šitas dievytės; čion vadovaujant skaitantiam kuni-gui atsiduvo apvalymas mumijos, arba mirusio stovylos, laike kurio buvo pamušami du buliai; klubai ir širdis au-kojamo gyvulio buvo dovanojama mumijai. Po šito ējo la-bai svarbi ceremonija — atidavimas burnos ir akių, dėl kurios velionis galėjo džiaugtis jam amiu, teikiamomis do-vanomis. Paskui mumija nešė ir raksto gilumą amžinom ramybėn ir visas buvo užbaigima, puota islankinėj raksto dalyj, kurioje, kaip buvo manyta, ēnė dalyvumą ir velionis.

„Gyvenimai amžinybei“, kaip egiptiečiai vadino savo raktus, paprastai buvo plėtinę mirusių gardai, guli į vakarus nuo gyvų žmonių gardų. Saulė leidosi vakaruose.

(Toliau bus.)

OLIVE SCHREINER SAPNAI.

Vertė J. Laukis.

jokio maisto. Aš jį paslėpsiu savo krutinėje. Imsiu jį su savimi." — Ir jis jį įsidėjo ten ir uždengė savo plėšiumi.

Bet daiktas, kurį jis paslėpė, pradėjo eiti sunkyn, sunkyn, sunkyn, kol neužgulė ant jo krutinės kaip švinas. Jis su juo negalėjo pasijudinti. Tąsyk jis vėl išsiėmė jį ir pažūrėjo. "O, tu mano gražusis, mano širdies savasis!" — šaukė jis; — "Ar aš negalėsiu tavęs laikyti?"

Jis atgniauzė savo rankas liudnai. "Eik!" — tarė jis. — "Gali būti, kad Teisybės giesmėje viena gaida yra tokia kaip tavo; bet aš niekuomet jos negirdėsiu!"

Liudnai jis savo ranką atgniauzė ir paukštis palėkė nuo jo ant visados.

Tąsyk iš Vaizdumo megstuvės išėmė jis savo geismų girą ir trenkė į žemę; tūšė ją megstuvė jis įsidėjo į savo krutinę, kadangi girą buvo tuose klioniuose dirbta, bet megstuvė buvo iš nežinomos šalies. Jis apsisuko eiti, bet tuo tarpu žmonės subėgo, rėkdami apie jį.

"Kvaili, šunie, pasiūtęs beproti! — šaukė jie. — "Kaip drįsai tu laužyti savo narvą ir paleisti paukščius?"

Medėjas pradėjo kalbėti, bet jie jo negirdėjo.

"Teisybė! Kas ji tokia? Ar gali ją valgyti? Ar gali ją gerti? Kas ją matė kuomet? Tavo paukščiai buvo tikri, visi juos galėjo girdėti giesant! O, kvaili! Biauirus gyvuli! Bedievi!" — šaukė jie. — "Tu tarsi ora!"

"Eime, pasiimkime akmenis ir užmuškime jį!" — šaukė vieni. — "Kas mums darbo?" — sakė kiti. — "Tegul sau eina beprotis." — Ir jie nupėjo sau. Bet likusieji prisirinko akmenų ir purvų ir svaidė į jį. Antgalo, kaip jį apdaužė ir sukrūvino, jis nuėjo į girą ir jį užpuolė vakaras.

Jis ėjo vis tolyn ir tolyn ir tamsa darėsi vis didesnė. Jis dabar buvo ant šalies rubėžas, kur visumot buvo naktis. Jis grįbė rankomis, bet aleiviena šaka, kurią jis palietė, lužo, o žemė buvo apiberta pirkšnimis. Ši kiekvieną žingsnį, jo koja grimzdė ir smulkus nėsčiuopiamų pelenų debesį lėkė jam į akis. Buvo labai tamsu. Taigi jis atsėdėjo ant akmens ir užsidengė burną rankomis, laukdamas, kol šitoje, Atmesties ir Išsidėjęs žemėje, išbrėkė šviesa.

Jo širdyje buvo teipgi naktis.

Tąsyk nuo gelbių po dešinei ir kairėi pakilo šaltas ukas ir apsiutė jį. Smulkus neįžinomas lietus ėmė tamsioje prunksti, o dideli lašai rinkosi jam ant plaukų ir drabužių. Jo širdis plakė retai ir pagela perėmė visus jo sąnarius. Tuomet jis, dirselėjęs, pamatė besokinėjam dvi linksmas žaltykšles. Jis pakėlė galvą ir žiūrėjo į jas. Jos ėjo arčiau ir arčiau. Teip šiltai, teip vaisiškai šokinėjo jos, yt ugnies žvaigždės. Antgalo jos atsistojo prieš jį. Vidų šviečiančios liepsnos vienoje matėsi besijuokias, duobėtos, su besidriekiančiais geltonais plaukais, moters veidas. Kitamė buvo linksmos, juokingos rukišės, yt žiurbuolės ant vėno stiklės. Jos šokinėjo prieš jį.

"Kas esate jūs?" — paklausė medėjas, — "atėję vienos pas mane mano vienatvėje ir tamsioje?"

"Mes esame dvyniai Gašlybė!" — susuko jos. — "Musų tėvo vardas yra Žmogaus-Prigimtis, musų gi motinos vardas Prabanga. Mes teip senos, kaip tie kalnai ir upės, teip šenos kaip pirmūnės žmogus; bet mes niekuomet nemirštame!" — juokėsi jos.

"O, leisk man apkabinti tave savo rankomis!" — šaukė viena; — "jos yra švelnios ir šiltos. Tavo širdis užsalus dabar, bet aš priversiu ją plakti. O, eik šian pas mane!" — "Aš jį tave įpilsiu savo karštą gyvybę", — tarė kita; — "tavo smegenys sustirė ir tavo sąnariai yra dabar apmirę; bet jie gyvuos karšta, laisva gyvybe. O, duok man įpilti ją!"

"O, eik šian pas mus!" — šaukė jos, — "if gyvenk su mumis. Prakilinės širdys kaip tavo sėdėjo čia šitoj tamsoj, laukdamas, ir jos atėjo pas mus, o mes pas jas; ir jos mus neapleido, niekuomet." Viskas kitas prigavybė, bet mes esame tikrybė, mes tikrybė. Teisybė yra šėdėlis; prietarų kloniai yra farsa; žemė yra iš pelenų, medžiai visi supuvę; bet mes — pačiupinė mus — mes gyvos. Tu negali abejoti apie mus. Pačiupinė mus, kokios mes šiltos! O, eik pas mus! Eik šian su mumis!"

Vis arčiau ir arčiau suko jos jam aplink galvą iš šaltų lašai tirpo ant jo kaktos. Vaisi šviesa musė jam į akis, apjakinama ji, o užšalęs kraujas pradėjo tekėti. Ir jis tarė:

"Teip; kam man čia mirti šitoje baidioje tamsioje? Jos yra šiltos, jos šildo mano užšalusį kraują!" — ir jis ištiesė savo rankas jas paįmti.

Tuomet jo omenyje tuojaus atsistojo daiktas, kurį jis mylėjo, ir jo rankos nusileido žemyn.

"O, eik šian pas mus!" — šaukė jos.

Bet jis uždengė savo burną rankomis.

"Jūs apjakinatė mano akis!" — šaukė jis,

— "jūs šildote mano širdį; bet jūs negalite man duoti to, ko aš geidžiu. Aš laukiau čia

— laukiau iki numirsiu. Eikite sau!"

Jis užsidengė burną rankomis ir neklaušė; kuomet gi jis vėl pažūrėjo, jos buvo dviem mirkčiojanciomis žvaigždėmis, nykstančiomis toluoję.

Ir tamsi, tamsi užėjo naktis.

Visi, kurie prietarų klonį apleidžia, pereina šitą tamsią šalį; bet vieni ją pareina su keilomis dienomis, kiti joje užkliūva ilgus mėnesius, tretį ilgus metus, ketvirtį joje numiršta.

Antgalo medėjui smėkstelėjo horizonte silpna švieselė; jis atsistojo ją sekti; galiausiai pasiekė ją ir išėjo į plačią saulės giedrą. Tąsyk prieš jį atsistojo galingi Sausų-Bučių ir Tikrybių kalnai. Aisiki saulės šviesa žaidė ant jų, o jų viršūnės nyko debesuose. Ties apacia daugelis takų ėjo augštin. Džiaugsmingas balsas išsiveržė iš medėjo krutinės. Jis pasiskyrė tiesiausiai ir ėmė kopti; ir uolos ir kalnai aidėjo nuo jo giesmės. Jie perdėjo: visgi nebuvo tai teip augsta, nė kelias toks status! Kelios dienos, kelios savaitės, keli mėnesiai daugiausiai, ir ve bus viršus! Netik jis paims vieną plunksną; jis surinks visas tas, kurias žmonės buvo radę — numegs tinklą — pagaus Teisybę — suims ją gerai, palies ją savo rankomis — apkabins ją.

Jis juokėsi linksmoje giedroje ir garsiai giedojo. Pergalė buvo labai arti. Bet nepo ilgam takas pradėjo eiti statyn. Jam reikėjo viso kvapo, kad užsikauptų ir giedojimas užmirė. Po dešinei ir kairėi iškilo baidios uolos, be kerpių, be samanų ir, tarytum, lavos žemėje žiojosi pragarmės. Tai čia, tai ten jis matė baltų kaulų blizgėjimą. Dabar ir takas pradėjo būti vis mažiau žymus; toliau jis pasidarė menku pėdsakiu, nupėduotu tai čia, tai ten, antgalo visai išnyko. Jis negiedojo daugiau, tik skynė sau taką, kol pasiekė galinę uolos sieną, lygią ir be pertrūkimo, nusitęsusią teip toli, kaip akis gali užmatyti. "Aš pristatysiu prie jos laiptus ir, sykį perlipęs šitą sieną, aš beveik busiu ten", — jis kalbėjo narsiai ir dirbo. Su savo Vaizdumo megstuve jis kasė akmenis; bet pusę jų netiko ir pusės mėnesio darbas ritosi žemyn, kadangi anie apacioji negerai buvo prinkiti. Bet medėjas dirbo toliau, vis tarydamas pats sau: "Sykį perlipus šitą sieną, aš beveik busiu ten. Šitas didysis darbas pasibaigs!"

Antgalo jis pasiekė viršų ir apsižvelgė aplinkui save. Toli apacioje dunksojo baltas ukas virš prietarų klonių, o augščiau jo styrojo kalnai. Jie pirma atrodė žemais; dabar jie buvo neįmatuojamo augščio, nuo viršaus iki apaciai apsiutai uolos sienomis, kurios eilių eilėmis kilo milžiniškais ratais. Ant jų žaidė amžina saulės šviesa. Jis skausmingai sudejavo. Jis prisilenkė prie žemės ir kaip pakilo, jo veidas buvo išbalęs. Jis ėjo karčioje tyloje. Jis buvo labai tylus dabar. Šitoje augstybės suskystėjęs oras sunkus yra kvėpuoti tiems, kurie yra klioniuose gimę; kiekvienas atsikvėpimas, kurį jis traukė, skaudino jį ir kraujas tekėjo jam iš galų pirštu. Jis pradėjo dirbti prie kitos uolinės sienos. Šitos augstis, tarytum, buvo begalinis ir jis nesakė nieko. Jo įrankio taukščijimas aidėjo naktį ir dieną į geležines uolas, kuriose jis darė slenkščius. Išsisi metai prasilinko pro jį, jis gi dirbo; bet siena vis augščiau jo styrojo iki dangaus. Kartais jis meldė, idant samana ar kerpė ant šitų huogų sienų išaugtų ir būtų jam draugu; bet to niekuomet nebuvo.

Ir riedėjo metai; jis skaitė juos savo iškapotais slenkščiais — po kelis per metus — tik po kelis. Jis negiedojo daugiau; jis nekalbėjo daugiau: "Aš padarysiu tą, ar tą" — jis tik dirbo. Ir vakare, sutemoms užėjus, iš skylių ir plyšių uolose į jį žiūrėjo keisti, laukiniai veidai:

"Sustok dirbęs, tu užtaušėi ir kalbėk su mumis!" — šaukė jie.

"Mano išganymas yra darbe. Jei aš sustočiau nors ant valandos, jus atlystumėte pas mane", — atsakė jis. Ir jie savo ilgus kaklus atitraukė šalin.

"Žiūrėk pragarmėn ties tavo kojomis!" — sakė jie. — "Ar matai, kas ten guli? — balti kaulai! Narsus ir tvirtas vyras, toks kaip tu, užsilipo ant šitų uolų. Ir jis žvelgė augštin. Jis matė, kad bereikalo yra stengtis; kad jis niekuomet Teisybės nepais, niekuomet jos nematis, niekuomet jos neras. Taigi jis atsigulė čia, nes buvo labai pavargęs. Jis atsigulė amžinai. Jis užmigdė save. Miegas yra labai ramus. Tu nesi vienas kuomet miegi, nėgi tau kojos, ar širdis skauda." — Ir medėjas prasijuokė pro dantis.

"Ar aš atplėšiau nuo širdies viską, kas buvo brangiausia; basčiausi vienas po nakties šalį; prieinausi pagundoms; gyvenau ten, kur manųjų balsas niekuomet nėra girdimas ir dirbau vienas, kad atsigulti ir būti jums maita, jūs krankliai?"

Jis juokėsi smarkiai; ir nusiminimo Aidai spudino šalin, nes narsios, tvirtos širdies juoksmas yra jiems mirtinu smugiu.

Vienok jie vėl išlindo ir dėjo jo į jį.

"Ar tu žinai, jog tavo plaukai pabalė?"

— sakė jie, — "jog tavo rankos, kaip kudičio, pradeda drėbėti? Ar matai, kad tavo megstuvės galas yra jau niekai — jis jau yra trukęs. Ir jei tu dar užlipsi ant šito slenkščio",

— sakė jie, — "tal tau jau bus paskutinis. Tu niekuomet neužlipsi ant kito".

Ir jis atsakė: "Aš žinau tą!" — ir dirbo toliau.

Senos, išdžiūvę rankos, kirtu akmenis, ne-

graziai išskarbydamas, nes pirštai buvo sustirę ir sulinkę. Žmogaus gražumas ir tvirtumas praėjo.

Antgalo, senas, suvytęs, susitraukęs veidas pažvelgė augštin į dolas. Jis išvydo, kad amžinieji kalnai šienomis kilo iki baltųjų debesų; bet jo darbas pasibaigė.

Senas medėjas sudejo savo pailsusias rankas ir atsislėjo šale skardo, kuriuo jis visą savo gyvenimą išdirbo. Tai buvo miegojimo laikas, ant galb. Žemiau jo, viršų klonių, dunksojo tirstas, baltas ukas. Sykį jis praplyšo ir mirštantis akis per plyšį pažūrėjo žemyn į savo vaikystės medžius ir laukus. Išloto, tarytum, lėkė prie jo paties laukinių paukščių balsas ir jis girdėjo žmonių triukšmą, kurie šokdami dainavo. Ir jis, tarytum, terp jų išgirdo savo senų draugų balsus ir toluoję matė šviečiant saulę ant savo senovės namų. Ir didelės ašaros ištryško jam iš akių.

"Aiman! tie, kurie miršta ten, nemiršta vien!" — sudejavo jis.

Paskui ukas vėl susiglaudė; jis nugrėžė savo akis šalin.

"Aš įsiekojau", — tarė jis, — "ilgus metus dirbau; bet aš jos neradau. Aš neatsikvėpiau, nemurmėjau ir aš jos nemačiau; dabar mano pajigos išsekė. Kaip aš parsiabaisęs atsigulsiu, kiti vyrai, jauni druti stos. Jie žengs slenkščiais, kuriuos aš iškirtau; jie kops laiptais, kuriuos aš pastačiau. Jie niekuomet neatsizinos to žmogaus vardo, kuris juos padarė. Iš netikusio darbo jie juoksis; kaip akmenys ir, jie mane keiks. Bet jie kops ir ant mano darbo; jie lips ir mano laiptais. Jie įsuras ir suras ją per mane! Jokis žmogus negyvena sau ir jokis nemiršta sau..."

Ir ašaros užbėgo susitraukusių vokus. Jei Teisybė iš debesų būtų pasirodžiusi jam, tai jis jos nebūtų matęs; jo akyse buvo mirties ukas.

"Mano siela girdi jų linksmus žingsnius atžengiant", — tarė jis; — "ir jie turi prikopti! jie turi prikopti!" — Jis savo susitraukusią ranką pridėjo prie akių.

Tuomet, išlėto, viršų, iš balto dangaus, tyliu oru pradėjo kask kristi, kristi, kristi. Švelniai jis lėkė žemyn ir užkrito ant mirštancio žmogaus krutinės. Jis pajuto jį savo rankomis. Tai buvo plunksna. Jis numirė laikydamas ją.

SMAGUMO DARŽAI.

Jai vaikščiojant po geliių ežias skleidė gardi, gausi kvapnis; ir ji prisiskynė geliių pilnas rankas. Tąsyk atėjo Priedermė su savo išbalusiu, reikiu veidu ir pažvelgė į ją. Ji pasiliovė skynus, bet ėjo juokdamas per geles su pilnomis rankomis.

Tuomet Priedermė, vis su savo išbalusiu veidu, atėjo ir pažūrėjo į ją; bet ji, nukreipė savo galvą nuo jos šalin. Antgalo pamatė jį jos veidą ir gražiausias geles, kokias turėjo, numetė ir ėjo sau tyla.

Tąsyk vėl atėjo ji pas ją. Ir ji sudejavo, nuleido savo galvą žemyn ir atsiskuko į vartus. Bet išėjus pasižiūrėjo atgal į saulės šviesą ant geliių veidų ir galiai apsiaverkė. Tąsyk ji išėjo ir vartai užsidarė jai ant visados; bet ji vis laikė savo krutinėje pumpurus, kuriuos ji surinko ir kvapšis buvo labai saldi apvienėjusioje tyrumoje.

Bet Priedermė ėjo paskui ją. Dar kartą ji atsistojo prieš ją su savo išbalusiu, lyg mirties, veidu. Ji žinojo, ko ji atėjo; atgniauzė pirštus ir paleido geles ant žemės, geles, kurias ji teip mylėjo, ir ėjo be jų sausomis, sopulingomis akimis. Dar Priedermė atėjo pasukintą kartą. Ji jai parodė savo tūšias rankas, — rankas, kuriuose dabar nebuvo nieko. Bet ji vis žiūrėjo. Tąsyk ji atidarė savo krutinę ir išėmė iš jos vieną mažą gelelę, kurią turėjo ten paslėpus, ir numetė ją ant smilties. Dabar ji neturėjo jau nieko ir nuėjo, ir pilkos smiltys sukosi aplink ją...

TOLIMAME SVIETE.

Ant vienos tolimųjų žvaigždžių yra svietas, bet dalykai tenai dedasi kitaip negu čia.

Tame sviete buvo vyras ir moteris; jie turėjo vieną darbą ir ilgą laiką vaikščiojo drauge vienas su kitu ir buvo draugais — kas atsitinka kartais ir šitame sviete teipgi.

Bet aname žvaigždžių sviete buvo kas tokio, ko nėra čia. Ten buvo tanki giria; kur medžiai buvo tankiausi ir šakos pynėsi tarp savęs ir vasaros saulė niekuomet neįspindė, ten aukuras stovėjo. Dieną viskas buvo tylu, bet naktį atėjus, kuomet žvaigždės švietė, ar mėnuo žvelgė į medžių viršūnes ir žemai viskas buvo ramu, jei kas vieną vienas čia atėjo, atsiklaupė ant akmeninių laiptų ir savo širdį atverdamas teip ją sužeidė, kad kraujas patekėjo ant aukuro laiptų, tąsyk tas, kuris ten klupojo, ka tik panorėjo, gavo. Ir viskas, kaip sakiau, atsitinka, nes tai yra tolimes svietas ir dalykai ten tankiai dedasi teip, kaip neatsitinka šičia.

Taigi vyras ir moteris ėjo drauge ir moteris geidė vyrui gero. Vieną naktį, kuomet mėnuo švietė teip, jog visų medžių lapai blizgėjo ir jurų bangos buvo kaip ir sidabrinės, moteris ėjo per girią viena. Ten buvo tamsu; mėnulio šviesa tik mažais šlakeliais spindė ant nukritusių lapų po jos kojomis, viršų gi galvos buvo drūčiai susipykę šakos. Paėjus toliau, buvo tamsiau, mėnulio šviesos net nei šlakelio nebuvo. Antgalo ji priėjo aukurą; atsiklaupė prieš jį ir meldėsi; atsakymo nebuvo. Tąsyk ji atidengė savo krutinę; aš-

trum, dviašmeniu akmeniu, kurį ten rado, ji sužeidė ją. Lašai pavaliai varvėjo ant akmenis ir pasigirdo balsas: "Ko pageidauji?"

Ji atsakė: "Yra vienas vyras; aš jį arčiau laiku už viską. Iš visų laimiu aš trokštu jam geriausios".

Balsas tarė: "Ko tokio?"

Mergelė tarė: "Aš nežinau, bet, kas jam yra geriausia, tą aš linkiu jam turėti."

Balsas atsakė: "Tavo malda išklaudyta; jis gaus tą".

Tąsyk ji atsikėlė. Ji uždengė savo krutinę ir laikė drūčiai su ranka prie jos drabužių ir bėgo iš girios tekina ir po jos kojomis šlamėjo sausi lapai. Iš girios išėjus, minkštas vėjalis putė mėnesienoje ir smiltys blizgėjo pakraščiy. Ji bėgo lygum pakraščiy, paskui staiga sustojo. Ten skersai vandenį kažinkas judėjo. Ji pridengė savo akis ir žiūrėjo. Tai buvo valtis, ji greitai įrėsi per mėnulio apšviestą vandenį į juras. Vienas stovėjo stacionarijoje; mėnulio šviesa nedavė pažinti, bet išvaizda jai buvo žinoma. Valtis plaukė greičiau; tarytum niekas jos neyrė; mėnulio šviesos blizgėjimas jai nedavė gerai matyti, o valtis nuo krašto buvo toli, bet atrodė lyg kad ten buvo kitas pavidalas prie vairo sėdįs. Vis sparčiau ir sparčiau ji plaukė vandeniu tolyn. Ji bėgo pakraščiy, bet nepribėgo prie jos arčiau. Drabužis, kurį ji prispaudus laikė, pasileido; ji ištiesė rankas ir ant jos ilgų, palaidų plaukų mėnuo švietė.

Tąsyk prasnabzdėjo balsas užpakalyj jos: "Kas darosi?"

Ji susuko: "Savo krauju pirkau jam iš visų dovanų geriausią. Atėjau jam paduoti! Jis eina nuo manęs!"

Balsas švelniai kuždėjo: "Tavo malda buvo išklaudyta. Jam buvo paduota".

Ji susuko: "Kas tokio?"

Balsas atsakė: "Tas, kad jis tave galėtų apieisti".

Mergaitė stovėjo tyliai.

Toli ant jurių valtis pranyko iš akių už mėnulio blizgėjimo.

Balsas kalbėjo švelniai: "Ar tu patenkinta?"

Ji tarė: "Teip, aš patenkinta".

Ties jos kojomis, ilgomis rukišėmis, bangos veržėsi ant kranto tylumoje.

TRIS SAPNAI TYRUMOJ.

Po mimozos medžių.

Keliavau Afrikos lyguma. Saulė degino neįpasakytai karštai, taigi aš savo arklį patraukiau po mimozos medžių, nuėmiau nuo jo balną ir paleidau ganytis po nūciriusius krumus. Po dešinei ir kairėi klajopojo pilka žemė. Aš atsėdau po medžiu, nes karštis degino baises ir visu pahorizončiui oras drėbėjo. Po valandos apėmė mane sunkus miegas; galvą padėjau ant balno ir teip užmigau. Užmigęs sapnavau įdomu sapną.

Tarytum stovėjau aš ant didelės tyrumos kranto, kur smiltis lekiuo visur. Ir, tarytum, mačiau du didelius sutvarus, lyg kokius tyrumos sunkenybių gyvulius, vieną jų gulint ant smilties, kitą bestovint šale jo. Aš akyiai pažiūrėjau į tą, kuris ant žemės gulėjo, nes jis ant savo nugaros turėjo didelę našta ir storai buvo apneštas žemėmis, sakytum, kad jos ten metasišmūčius ant jos gulėjo.

Ir aš labai akyiai į jį pažiūrėjau. Šalė gi manęs stovėjo viens besiziūrijęs. Aš tariu jam: "Kas yra tas milžiniškas sutvaras, ką ten guli ant smilties?"

Jis atsakė: "Tai yra moteris; ta, kuri nešioja žmones savo kume".

Ir aš tariu: "Ko ji ten guli be pasikrutimo, žemėmis apnešta?"

Jis atsakė: "Klausyk, aš tau pasakysiu. Amžiu-amžius ji guli ten ir vėjas apneša ją. Senų-senų seniausias gyvenęs žmogus nematė jos judant; senų-seniausia knyga sako, kad ji gulėjo ten tąsyk teip, kaip ji guli ten dabar, žemėmis apnešta. Bet klausyk! Senesni kaip seniausia knyga, senesni kaip seniausi žmogaus atminties užrašai ant Kalbos Uolų, ant kietai išdeginto senovės Papročių molio, būna, dabar į trupinius, yra randami jos pėdų ženklai. Prie pačių jo pėdų, kuris šalė jos stovi, gali kas, rasti; ir žinai, kad ji, kuri ten guli dabar, kitados vaikščiojo laisva su juo po uolas".

Aš pasakiau: "Kodėl ji guli ten dabar?"

Jis tarė: "Senai-senai, regis, raumenų vieko viešpatavimo Gadyne ją rado ir, jai pasilenkus savo mažiui duoti kruti, o jos strėnomis buvant placioms, jis uždėjo ant jos savo pajungimo našta ir plačia Neišvengiamo Butinumo juosta pririso ją. Tąsyk ji pasižiūrėjo į žemę, į dangų ir pamatė, kad jai nėra vilties; ir ji atsigulė ant smilties su našta, kurios ji negalėjo atkelti. Ir nuo to laiko ji guli ten. Gadynės atėjo ir nuėjo, bet Neišvengiamo Butinumo juosta likosi nepertauta".

Aš pažiūrėjau ir jos akyse pamaciau neįpasakomą metašmūčių kantrybę; žemė buvo drėgna nuo jos ašarų, o jos šnervės išpustė smiltis.

Ir aš tariu: "Ar ji niekuomet nebandė judintis?"

Jis tarė: "Kartais sujuda sąnarys. Bet ji išmaninga; ji žino, kad ji negali atsikelti su našta ant pečių."

Ir aš tariu: "Kodėl tas, kuris šalė jos stovi, nepakelia jos ir neina sau?"

(Toliaus bus).

TAUTYSTĖ, KUNIGIJA IR SOCIALIZMAS.

Augščiau paminėti žodžiai, užima šiandien lietuviškoj spaudoj žymią vietą. Vienok tas ne svarbu, kas mes esame, bet kokios partijos prigulime, arba kokiu vardu vadinamės, svarba yra vien mūsų visuomeniškose darbuose. Tulas tvirtos dvasios vyras pasodino medį, ir įlepijo jame dvigubą vaisių — vaisių pažinties ir išganymo! Augk, plėtokis ir nesik visai giminei pageidauti naudą, — tarsi sodaunkinas užrašęs juodomis smiltimis medžio šaknis. Medis prigijo ir išbujojo. Bet jei šiandien jis nesuteikia pageidautų vaisių, arba tie vaisiai nėra priderantiai naudojami, tai jau mūsų pačių kaltė. Tautystės ir socializmo įdėjas pradėjo skelbti katalikams, pirm 25 metų Jonas Šliupas. Kada mūsų tautiečiai buvo paskendę tamsybėje, fanatizme ir prietaruose; kada lietuviai nemokėjo atskirti lenka nuo kataliko, (tąsyk ir lietuvių tautiečių tikrojo žodžio prasmę nebuvo. Red.). Šliupas pirmūnitis stovėjo prieš mūsų akis, ir pradėjo aiškinti, jog mes neesame nei lenkai, nei katalikai, tik iš kuno ir kraujo lietuviai. Mes esame tauta, ir turime risti į vieną tautišką ryšį, privalome tverti tautišką bendrovę, ir tt. Net baznyčias rodijo lietuviškas statyti. Šio-kia Šliupo agitacija nepatiko mūsų kunigams, ypač, kad darbas buvo stumamas apšvietimo link. "Žiūrėkite, sakydavo kunigai; bedievis Šliupas rodija statyti baznyčias. Tai yra išjuokimas ir "išnevožijimas" tikėjimo. Juk jis tai daro dėl biznio. Kiti sakydavo, kad Šliupas baznyčias griauia ir užtai jį reikia bausti. Ir tykodavo kunigų garbintojai prisidėję kišenių akmenų ir sugedusių kištinių. Dar kiti sakydavo, jog Šliupas stato triobėję nuo debesų. Tai girdi, veltus darbas. Šliupas mums liepia skaityti, žvaigždės, o mes nemokame Tėve musų! Ant galb kunigai pridurdavo: Žinokite, mieli katalikai, jog moksliniais pragaras išklotas. Tai buvo paskutinis žodis. Niekas nenorėjo būti pragaro grįstas. Tautystės darbas buvo sunkus, nes abidvi partijos rado pasekėjus. Teip vadinais sandarbininkai, pasidalino į dvi dali, Šliupas aiškino, jog bendrame darbe neturi būti skirtumų. Labo tautos privalo dirbti lietuviai katalikas, protestonas, arba laisvamyklis. Klf-nigai gi prietaravo ypatingai kuz. Burba statė argumentus, jog Lietuva yra katalikiška šalis, tai jos prikliminui privalo dirbti vien karštai tikinti katalikai. Ir pirma ir antra šalis laikiesi savo. Paskui prasidėjo savitarpius, ypatičia kova, pasklido įvairūs pravardžiavimai, atsirado vardai šliuparnis, beždionvaikis ir šventabėdis — kas nelaikė kunigų pusę, tas buvo apšauktas bedieviu, niekiu.

Iš vienos pusės ėjo kova už tautystę, iš kitos Šliupas skelbė socializmo mokslą. Buvo sunkiai suprantama ir pagrindos to mokslo. Kas tai yra socializmas? Klausinėdavo lietuviai vieni kitų. Klausymas pasilikdavo reišristi. Visi šienok suprato, jog Šliupas skelbė bedievyystę. Šliupas gi raštuose, viešuosie susirinkimuose, paskaitose ir prakalbose skelbė, jog ant žemės privalo žydeti medė, lyg bė, labdarybė ir žmoniškumas. Šaukė visų šalių darbininkų vienytis, šviestis, susiprasti ir reikalauti prigulincijų žmogiškių tiesų. Suprato socializmo mokslą kunigai, bet jie, budami iš principo kiekvienam pirzengystės darbiu priešingai ir socializma perstatė baidiu deingalviu siaubunu, žiur kipsu, atsiustu iš paties pragaro dugno, kuris nori lietuvius prazudyti. Prie priesigianjančių aiškinimų ir menko lietuvių supratimo, žinoma, socializmo mokslas negalėjo plėtotis, o per ilgą nepastovų svyravimą nukrypo į blogąją pusę. Juk nėra nė vieno darbo, kuris savyje neturėtų geras ir blogas puses. Kiek tai yra grazių žodžių ir minčių katalikiškam tikėjimui! Bet grazių darbų ypač pas lietuvius sunku daug rasti ir dienos viduryje su žiburiu. Kai su krikščionišku mokslu, teip aiš-tiko ir su skelbimu tarpe lietuvių socializmo. Tos šventos išėjios labdarystė, melė ir žmoniškumas sutrupėjo šiandien į atomus, o vietioje matome kapitalistus, buržuus, siurbėles, iš vienos pusės, e

is antros, blogdarius, saumylus ir žmonis pikto noro. Perskaitę šį straipsnį, kunigai sakys, kad ji rašė bedievis, priešas tikėjimo; socialistas gi tvirtų, kad tai darbas buržujo, atžagareivio. Vadinkite mane kuom norite; aš istariau tai, ką privalo pasakyti kiekvienas žmogus mylintis tiesą; pasakau atvirai, jog piudymai, nesutikimai, vaidai, viskas yra tai veidmainystė ir niekis kas darbas.

Dar — ai.

RUSIJOS BEGYVYBĖS METAS

Kad pirmynegios ratai nesisuka Rusijai paskutiniams dvylika mėnesių ir kad nusiminimas, nevyktis ir bergzdis sudėjęs jos politiską gyvenimą, tai matyti iš pripažintų Rusijos laikraščių, kuri su pasipiktinimu kalba apie jos valdžią ir jos maziau kaip bevertę parlamentą. Valdžia pati, biurokratija, kaip ji atsiliepa per oficialių organų „Russija“, žinoma, bando šave angsta išskelti. Bet kiek matyti iš populiariškesnių laikraščių, tai Rusijos padėjimas yra be gyvybės ir suparalyzuotas.

Ekonomiskai Rusija, kaip pranešama, tolydžio eina žemyn. Jokia sugryžtančios gerovės dalis, kuri apsirėiskia likusioje Europoj, ar Amerikoj, nepasiekė Romanovų šalies. Neziurint į nepaprastą Rusijos jėgų uždėjęs šmet, kainos javąs nedaug sumazėjo dėl Rusijos jėgų reikalavimo užrubežų ir Rusijos laikraščiai praneša, kad kaimiečiai badauja net derlingiausiose viešpatijos dalyse. Žinoma, už šitą dalykų stovį kaltinama yra valdžia. Atgaleiga Rusijoje vis tebevispatauja ir valdžios pasielgimas neatsimainė.

Teip kaip Ludvikas XV, Rusijos biurokratija, apot laikraščio, nieko nežiurinėti ir nieko neismoksta. Peterburginis „Sovremenoje Slovo“ paduola šitokią įvairių ministerijų veiklės charakteristiką: Vidurinių dalykų ministerija: svarbiausias jos darbas, tai policijos baudos.

Teisybės ministerija: Laipsniškas tvarkos įstatymo mirimas, pakėistimas teisybės politika.

Finansų ministerija: Mokestinės prievartos padidėjimas.

Atgaleigimo ministerija: Grizimas įsvietinę Deifanovo sistemą.

Vaisbos ministerija: Visiška nieko neveikiamia, tik vienval ministeriai mainoma.

Žemdirbystės ministerija: Energiškai vykdoma lapkričio įstatymai sulgy kaimiečių bendros žemės valdymo sistemos be pakėitimo kokia kita žemės savinimo sistema.

Sinodas: labai užimtas atgaleigos gynyimu, keryčias veda ir visur lenda.

Karo ir laivyno ministerija: Nusiminimas, neveiktas.

Užrubežinių dalykų ministerija: Sistematiskas tautisko jausmo erzinimas, vienas diplomatiskas Tsu Šima po kitam.

Profesoriaus Chubinski, rašydama laikraščio „Zaprosy žini“, suveda pernai metų nuotikius ir parodo, kad pagerėjimo nesimato; atgaleiga auga ir rengia padaryti aršesnį paituvę atėityj.

„Liudna tai perėity ir užperėity metų chronika ir mums sunku turėti įprastą Naujų Metų iliuzijas, ypatingai atsimenant, kad Duma, vienas regimas ženklas skiriamas nus nuo buvusio vežimo neduoda jokios vilties. Teisybė, kad Duma yra laikoma dabar ne kaip savyta galybė, tik kaip valdžios padėjėja. Duma nėra pripažinta kaip įgaliojota autoritėbė, veikianti žmonių vardu. Ji turėjo prisitaikyti prie tikrosios Rusijoje galybės, biurokratijos. Bet tai ne tame dalykas. Svarbiausiu dalyku yra tas, kad pačios Dumos dalis energiskai stengiasi samazinti atstovaujancio kuno rolę ir svarbą, o vedanti diduomenė atsizymi didele nepastovybe ir visokio principo bei energijos trūkybe. Dumos teisės apginti.

Lygsioliai buvo spalininkai, kurie buvo šitą diduomenę ir jie ypatingai atsako už parlamento nepastovybę ir politiską sauvalią.

„Išėiga mūsų blaškos politikos Dumnoje ir baidinės politikos valdžioje yra jau matoma netik blogose pasekmėse namie, bet ir ne mažame Rusijos iliuzijos, kaip svetinės galybės nužudyme. Mes negalime atgal atgauti pirmesnio mūsų stovio tarp tautų, jei sąlygos pasiliks tokios, kokios yra.

„Vakarai ir rytai turi patirti, kad jokia asteigos darbas nėra dar Rusijoje pradėtas, darbas, kuris reikalauja didžiausių kaip valdžios teip ir žmonių pastangų, darbas, kuris, norint būti veikiu, turi apimti aleivieną rusybės gyvenimo skyrių ir kuris be širdingo žmonių palaikymo ir užsidegimo negali būti padarytas. Bet sunku yra pasakyti iš kur tas užsidegimas ateis, jeigu viso valdžios veiklumo obalsiu „pirma nuraminimas, paskui reformacija“ ir jeigu ramumas yra, tolygus prešnorinei tyli, su kuria ilgai kenčianti Rusijos žmonės yra teip gerai apsiapinę savo istorijoje ir apie kurią mažarusių daininys parašė: „Nuo Kaukazo iki Suomijai yra visuotina tyli visose kalbose; nes, matai, saliai klojas.“

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai.

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikalavimus, kuopos ir pavienios ypatos malones, siųsti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktoriui.

J. LAUKIS.

401 Brick st., Valparaiso, Ind.

T. M. D. kuopos ir čarteris. Pagal I susivaziavimo, laikyto 1908 m. mieste Scranton, Pa., T. M. D. tapo inkorporuota pagal tiesas Illinois valstijos (čarteris gyluoja visose valstijose). Visi reikalai, kurie susiduria su Susv. Valstijų tiesomis, turi būti atlikti pagal tam tikrus padavadyjimus, nurodymus ir formas. Neprisilaikymas tokių formų, nuodymų ir reikalavimų tankiausiai nuveda prie to, jog toks reikalas nėra pripažintas legaliskiu akyse Susv. Valstijų valdžios, jau nekalbant apie tai, kad bile kaip atlikas reikalas gimdo ir bile kokį draugijoj tvarką.

Ačiū mandagumui ir preilankumui advokato F. Bračulio, kuris yra T. M. D. nariu, T. M. D. čarterio reikalus atliko pagal parastai priimtus panašiosius atsitikimuose tiesų reikalavimus.

T. M. D. čarteris (kaip ir kiekvienas panašus čarteris) reikalauja, kad kuopos per savo viršininką, arba tam tikrai įgaliojotą specialiską komitetą, paduotų T. M. D. Centro Valdybai aplikaciją, kurioje prisizada pildyti ir elgtis pagal T. M. D. įstatymus.

Pasiremiant tuom tapo išsiziūdnė visoms kuopoms formos aplikacijų, kurių turinį žemiaus paduodame:

Tėvynės Mylėtojų Dr-jos Centro Valdybai.

Mes, žemiaus pasirašiusieji, ...

isrinkti kuopos viršininkai, vardu ir pagal įgaliojimą narių savo kuopos siūmomi mieldžame priimti mūsų kuopą prie Tėvynės Mylėtojų Draugijos (Association of Lithuanian Patriots), išduoti jai Tėvynės Mylėtojų Draugijos čarterį ir paskirti bėgantį iš eilės numerį.

Mūsų kuopa ir kiekvienas jos narys iš savo pusės apsiima ir prisizada pildyti ir elgtis pagal visus Tėvynės Mylėtojų Draugijos įstatymus ir reguliacijas, kuriomis Draugija šia dienė rėdosi, ar gal rėdytis atėityj pagal T. M. D. susivaziavimų nužiurėjimą ir nusprendimą.

Patvirtinimui visko viršminėto ir pagal norą ir įgaliojimą savo kuopos pasirašome.

Kuopos Viršininkai:

Pirmesdis ...

Raštininkas ...

Išdininkas ...

Pastaba. Susitverusios kuopos skaitosi legaliskomis Tėv. Myl. Draugijos kuopomis nuo tos dienos, kurioj joms išduotas Tėv. Myl. Draugijos čarteris. Kuopos viršininkai, išpildę šitą blanką pagal kuopos įgaliojimą, turi sugrąžinti ją T. M. D. Centro sekretoriui.

Dar nevisos kuopos prisitė Centro sekretoriui išpildytas aplikacijų blankas.

Patariame tokioms kuopoms sušaukti mityngus ir tą reikalą veikiai atlikti. Ypatingai atkreipame kuopų atydą į aplikacijų tilpusią pastabą, iš kurios matyti, jog kuopos skaitysis legaliskomis kuopomis nuo tos dienos, kada bus joms išduotas čarteris. Pakolei T. M. D. nebuvo inkorporuota ir pakolei inkorporacijos reikalas nebuvo visai užbaigtas, ji (T. M. D.) skaitėsi tik draugijai bendro užsitikėjimo, ir ant to pamato buvo tvieriamos ir pripažintos kuopos; bet kada

dabar draugijai jėgo ant legaliskio kelio, nurodyto teisėmis, tai kuopoms reik ty nurodymų prisilaikyti. Nuo dabar tik tokios kuopos gali būti pripažintos legaliskomis T. M. D. kuopomis, kurios turės T. M. D. čarterius. Aplikacijos buvo išsiųsdinotos apie Naujus Metus visoms kuopoms ir atlikimui to viso reikalo buvo jau rodos užtektinai laiko. Kadangi vienok nekurioms kuopoms, kaip Washingtono ir Maine'o pavyzdin valstijose, sunkiau sušaukti kuopų mityngus dleli išrinkimo narių, tai šiūmų Centro Valdyba dar duoda arti pusantro mėnesio laiko ir praneša, kad visos kuopos pasirupintų sau čarterius iki t dienai gegužės mėnesio. Kuopos, kurios dleli kokių nors priežasčių neaplaikė čarterio aplikacijų, turi apie tai pranešti Centro sekretoriui. Nuo 1 d. gegužio T. M. D. kuopomis galės skaitytis tik tos, kurios turės T. M. D. legaliskio čarterį, o čarteris bus išduotas tik toms kuopoms, kurios paduos aplikaciją su tikrais parašais viršininkų pagal kuopos įgaliojimą (taigi per kuopos susirinkimą), kad jos apsiima elgtis pagal T. M. D. įstatus ir esančių tvarką.

Mums pranešė vienos kuopos raštininkas (vardo ir numerio kuopos šiūm kartu neminėsimė), kad jų kuopa nepaduos aplikacijos, nes jų nemato T. M. D. įstatų, jie mano, kad tokių įstatų dar višai Draugija neturi. Apie tai buvo kiek seniau aiškinta, kad draugija negali but be įstatų, o tolabiau inkorporuota draugija; neigalima gauti čarterio tokiai draugijai, kuri neturi įstatų; T. M. D. įstatai yra ant kiekvienos T. M. D. knygelės, o jų papildymai yra I ir II susivaziavimų protokoluose. Todėl skelbimas, kad T. M. D. neturi įstatų netik, kad yra neteisingas, bet yra draugijai bledingas ir veda prie klausimo: ar tokia kuopa, kuri tvirtina, kad visa draugija neturi įstatų, žino, kam ji pati susitvėrė ir ant kokių gi pamatų ji susitvėrė, jeigu anot jos visa draugija be įstatų?

Tokius navatnus išvadziojimus daryti, kad minėtos kuopos sekretorius padarė, yra netik keista, bet ir sarmata: žmonės risai į kuopą ir buk nežino, ar bent saoko kad nežino, kam jie tą daro...

Vargiai surastum kitą tokią kuopą, vienok čia neprosalį gal bus pasakyti, kad kiekviena kuopa ir kiekvienas narys turi žinoti T. M. D. įstatus pirma, negu jis pastoja T. M. D. nariu, nežiurint į tą, ar jis, ar ji turi drukotą konstituciją, ar ne.

T. M. D. Centro Vald. Komitetas.

UŽSIMOKĖJO.

39 kp. Coal Center, Pa., vietoj: S. Sarpalius, M. Sarpalius, etc., užsimokėjo už 1909 m., turi būti: S. Sarpalius, M. Sarpalius, etc., užsimokėjo už 1910 m.

74 kp. Philadelphia, Pa., M. Deksnis už 1909 ir 1910 m.

33 kp. So. Chicago, Ill., I. Petraitis už 1909 m.

3 kp. Brooklyn ir New York, N. Y., V. J. Daunaras už 1910 m., P. Gyvis ir V. Vickert už 1909 ir 1910 m.

88 kp. Tacoma, Wash., F. Venskis už 1910 m., A. Norvil, V. Kulikauskas, J. Adomavičius visi už 1909 ir 1910 m.

26 kp. Thorp, Wis., L. Aleksandravičius ir J. Volteraitis už 1909 ir 1910 m.

37 kp., Chicago, Ill., K. Balt už 1909 ir 1910 m.

58 kp., Grand Rapids, Mich., R. Šliėnė už 1909 ir 1910 m.

5 kp., Waterbury, Conn., M. Jokša, J. Mazlaveckas, N. Krakauskas visi už 1909 ir 1910 m.

Pav. Waterbury, Conn., J. Taureila už 1909 ir 1910 m.

110 kp., Girardville, Pa., J. Domeika.

V. A. Greičius, T. M. D. sek., 28 Stoles Hall, Valparaiso, Ind.

Pažvelgus į Tėvynės Mylėtojų Draugijos dabartinį stovį negali nepasidžiaugti. Bet antra vertus pamatai, kad jos nariai toli gražu nevisi tuomi T. M. D. augimu bei gera jos klotia gerisi. Tas vertė mus jausti, kad dar mes nepriaugome iki didesnių darbų nuveikimo. Tą aiškiai paliudija dabartiniai kivrčiai dėl visuotinio balsavimo. Nežiurint į tai, kad šitą vaidį kėlėjų (kurie bando užstoti Tėvynės Mylėtojų Draugijos despotybe), nei

vienas dar rimtai neparodė kam tas visuotinis balsavimas šitai įstaiagai reikalingas, ar kokia nauda iš to gali būti visuomenei. Bet ačiū mūsų nenoromoms (nuo kurių nei viena mūsų organizacija nėra dar liuosa), jau po T. M. D. kuopas tuščių svarstymų randasi įvairūs. Taigi klausimas kyla, ko mūsų nenuoramoms truksta ir kas iš daromų draugijoje darbų yra bloga? Argi mums nereikia džiaugtis, kad mes turime Centro valdyboje tokius žmones, kurie pataiko lietuvių suirėjęs visuomene suvesti į vienybę tautos darbų atlikimui? Žinoma, tas emė daug trisiu, bet ačiū tokių asmenų pasisventimui, T. M. D. paspėjo išaugti į tokią didelę organizaciją, kuri savo darbais stojais brangia visai tautai. Argi tad jiems būtų gaila, kad yra žmonės, kurie dirba, kurie stengiasi savo tamsesnius brolius apsvietiti? Butų labai gerai, kad tie mūsų rėkšniai, be savo riksmo norėtų dar ir ką gero nuveikti, bet kad tas būtų, tai aš neikiu, jų nebus nei balso ten, kur reiks darbas padaryti. Jie moka tik dirbantiems žmonėms dasiēt, kad jie nuo vietų paštrauktų. Todėl aš duociu visoms T. M. D. kuopoms įnešimą, kad ateinančiam III T. M. D. seime Centro Valdybai būtų pripažinta kokia nors teisė, sulgy kitiems Centro Valdybai nereikėtų būti (kaip iki šiol yra) vien tik pajaukimo centru. A. Kamblaitis.

Netoli, Jeruzolimos, besiatniant prie Omoro miesto pulkui amerikonių, į juos pradėjo šaudyti arabai. Dvi merginos pašauta.

Austrijos sostapij Vindobonoj pasimirę pagarsėjęs sviete žydų priešininkas, miesto perditinis Laeger. Gimęs jis 1844 metuose.

Peterburge, 15 d. gegužio, atsisibis tikėjimiskias žydų kongresas. Susivaziavus žydų rabinai iš 40 miestų.

Hamburge manoma įrengti užjūrinį orlaivų staciją. Trioba tam tikslui reikalinga atseis apie pusę milijono doliarų. Mieste Treez dirbdina didelį su balionu prieš vėją palekiantį orlaivį, kuris galės paimti 60 ypatų. Orlaivys tas svers 30 tonų.

Greitai Peterburgo teisme pasibaigė byla revoliucionieriaus Čaikovskio ir moteries Breskovskienės. Teismas Čaikovskį išteisino, Breskovskienę gi pasmerkė išsiuntimu Siberijon, bet ne prie sunkių darbų. Teip mandagus teismo nieks Peterburge, net apkaltnamų advokatai, nesitikejo.

Anglijos budžeto šiem metams kariškio laivyno reikalams paskirto 200 milijonų doliarų, arba 27 milijonais daugiau negu pernai. Sumanyta padirbti penkis didelius musio laivus, 20 torpėdų ir diktai povandeninių laivų.

Kolumbijoj mieste Bogata, gyventojai kėlė neprilankias amerikonas demonstracijas. Amerikonai, gatvinių karų kompanijos viršininkai, turėjo dūmti nuo žmonių piktumo ir Amerikos ambasada.

Paryžiuj likosį sumintas koksa Duez, kuris prisipažino, jog prisavinavo sau milijoną doliarų iš pinigų gautų už paduotus bažnyčių turtus. Iš bažnyčių turtų tikėtasi gauti maždaug 200 milijonų doliarų ir tuos pinigus manyta apdvesti įvedimui pensijų seniems darbininkams.

Anglijoj, mieste Manchester, iš biržės likos išvytas amerikonas specialistas iš Chicago's Pattin už nedorus darbus keičiant kainas medvilnės ir kviečių. Žinoma, biržiečiai visur per arti su dora nesilauko, bet Amerikoj jie mažiau doros paiso negu kur kitur. Tegul kiti kraštai parodo, kad ir kitur net biržės doros reikalaujama, o tą gome iki didesnių darbų nuveikio, ar nori, ar ne, ir amerikoniškę siekį paskelbiant turės dorenskų griebtiesi. Pateną ant gatvių apsiutė žmonių minia; tik pavaiskūnanti policija amerikonių miniių piktumo išgelbėjo.

IS VISUR.

Netoli, Jeruzolimos, besiatniant prie Omoro miesto pulkui amerikonių, į juos pradėjo šaudyti arabai. Dvi merginos pašauta.

Austrijos sostapij Vindobonoj pasimirę pagarsėjęs sviete žydų priešininkas, miesto perditinis Laeger. Gimęs jis 1844 metuose.

Peterburge, 15 d. gegužio, atsisibis tikėjimiskias žydų kongresas. Susivaziavus žydų rabinai iš 40 miestų.

Hamburge manoma įrengti užjūrinį orlaivų staciją. Trioba tam tikslui reikalinga atseis apie pusę milijono doliarų. Mieste Treez dirbdina didelį su balionu prieš vėją palekiantį orlaivį, kuris galės paimti 60 ypatų. Orlaivys tas svers 30 tonų.

Greitai Peterburgo teisme pasibaigė byla revoliucionieriaus Čaikovskio ir moteries Breskovskienės. Teismas Čaikovskį išteisino, Breskovskienę gi pasmerkė išsiuntimu Siberijon, bet ne prie sunkių darbų. Teip mandagus teismo nieks Peterburge, net apkaltnamų advokatai, nesitikejo.

Anglijos budžeto šiem metams kariškio laivyno reikalams paskirto 200 milijonų doliarų, arba 27 milijonais daugiau negu pernai. Sumanyta padirbti penkis didelius musio laivus, 20 torpėdų ir diktai povandeninių laivų.

Kolumbijoj mieste Bogata, gyventojai kėlė neprilankias amerikonas demonstracijas. Amerikonai, gatvinių karų kompanijos viršininkai, turėjo dūmti nuo žmonių piktumo ir Amerikos ambasada.

Paryžiuj likosį sumintas koksa Duez, kuris prisipažino, jog prisavinavo sau milijoną doliarų iš pinigų gautų už paduotus bažnyčių turtus. Iš bažnyčių turtų tikėtasi gauti maždaug 200 milijonų doliarų ir tuos pinigus manyta apdvesti įvedimui pensijų seniems darbininkams.

Anglijoj, mieste Manchester, iš biržės likos išvytas amerikonas specialistas iš Chicago's Pattin už nedorus darbus keičiant kainas medvilnės ir kviečių. Žinoma, biržiečiai visur per arti su dora nesilauko, bet Amerikoj jie mažiau doros paiso negu kur kitur. Tegul kiti kraštai parodo, kad ir kitur net biržės doros reikalaujama, o tą gome iki didesnių darbų nuveikio, ar nori, ar ne, ir amerikoniškę siekį paskelbiant turės dorenskų griebtiesi. Pateną ant gatvių apsiutė žmonių minia; tik pavaiskūnanti policija amerikonių miniių piktumo išgelbėjo.

Londono geografskoji draugija pakietė Londonan pagarsėjusį šiaurų tirinėtoją Pearį laikyti pranešimą apie kelionę prie žemgalio, bet jis turi pristatyti prirodymus, kad ištikro prie žemgalio buvo.

Vokietijos izdas šiem metams, sulgy izdo ministerio apskaitymo, turi 44500000 dol. nepritekliaus.

Londono krasos užveizda įveda mieste naują tolraštį, kuris persiūnčia originaliską raštą. Aparatą galima pritaistyti prie telefono ir tokiu budu su jo pagalba per telefoną bus galima netik susikalbėti, kaip dabar, bet ir susirašinėti; gauti originaliską raštą ypatos, su kuria kas turi svarbų reikalą ir gali bijotiesi prigavystės.

Ispanijoj, mieste Saragossoj, 13 d. kovo ant gatvių buvo susiriėmimai katalikų su laisvamaniais. Policijai, įvedimui tvarkos naudojosi iš kardu ir daug žmonių sužeidė.

„Laisvoji Mintis“. Mėnesinis iliustruotas mokslo ir literatūros laikraštis, leidžiamas Bendrovės „Laisvoji, Mintis“. Scranton, Pa. 1102 Brail Ave. No. 2.

Sitam samsuvinij telpa straipsniai: Svarbus reikalas. Yra ten raginamas labiau rūpintis mūsų tankiai badą kenčiančia besimokiančia jaunomene. Aprasymas gyvenimo Francisco Ferrer'o. Jo vardo eilės „Laudies dainius“. Dragomanovo — Rojus ir Pažangas. Kalėdų Kaukės, eilės — fragmentum. Humoristiskas vaizdelis „Bėgėdis“. Varnos straipsnis — Gyvųjų vienybė. Dr. J. Šliupo — Pirmutiniai lietuviški spaudiniai Amerikoj. Aš paminėti raštai zokoninko Zeitzo orlaivai. Sis bei tas — smulkios žinios. Eilės, Vieniolių Hymnas.

Kodėl streikus palaimei? Kaip išlaimeiti? Angliškai parašė William E. Trantmann. Autorini leidus, versle Baltrušaitis. Pittsburg, Pa. Išleista „Dilgėlių“. 1909 m. 41 pusl.

Knygtė Amerikos darbininkams labai naudinga ir priderėtų ją visi darbininkai skaityti.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Ant Town of Lake svetainėj University of Chicago Settlement, 4630 Gross ave., arti kertes 47 str. ir Ashland ave., 20 kovo 1910 m., bus skaityta „Ausros“ prelekciija, temoj Hygiena ir Patalogija danų. Skaitys Dr. A. Zimontas. Pradžia 7 val. vakare. Įzanga 10c. ypatai.

Mirė Petras Valiūna, 24 metų amžiaus, paeina iš Kauko gub. Panovėlio pav., Pumpėnų par. Kryžių kalno; 4 metal Amerikoj; paliko Amerikoj tris brolius Jona, Antaną, Boleslavą ir seserį Feliciją, o Lietuvoje — motiną ir brolių. Palaidotas 12 d. kovo ant šv. Jurgio kapinių, Chicago, Ill. Gimė, norėdamas daugias dainuoti apie vėlinę, kreipėsi šiuo adresu: 828 — 34th St., Chicago, Ill.

SVEIKAM KUNĖ SVEIKAS

ESU pasifragas, laikas nuo laiko, parašyti straipsnį, apie sveikatą. Nors sveikam kune sveikas protas, bet nesvariamas neįsivertinti kuno negali būti, ne sveiko proto ne sveikatos. Rodo, nors iš karto dar kaip jauni ir jauciamis nera sveiki, bet už meso bei kito, telp kaip migla. Ims ligos ant nesvaras žmogaus kriauli. Už tai už vis labiau reikia būti švari, kadangi vanduo ir maitinimas yra nebrangus, o kad ir būtų brangus, tad diktai į laiką suėdys veliau dešimt.

Todėl nėra skirto, kokį darbą kas dirba, bet kiekvienam neatbūtinai reikia, kas sanvėitai ir tai vėnėje ar tai pirtėje, save gerai išpausinti išimamdyti. Vakarais kurio neturi apsilankyti sveikatos apatinės drabužės. Kaip, šalia neti laukian, kas triobos iki visai neatsi, kad napaugutu šaltis. Jeigu kuriems paranku, tad labai gerai, kad ko tankuolia mautyčiai, ypatingai vasarą, nes po mautyčiai tai kaip naujos gyvybės įgyja ir sveikata labai susiduria, kaip visus prakaitavimus numazginti.

Telpat nors vis prausiasi burną kas dieną iš ryto, bet labai gerai, kad net tris sykius prausiasi t. y. visada prieš valgį. Vakarais kurio neturi vėnų namuose, kad su kempia, spongiu, save nusimautyti visa kūną, ir kad su toms apatinės drabužės, ką per dieną nešioja neitų gulti, bet apsilankyti naktinės drabužės "night gown"; tie dalykai "arbus" labai sveikatai kiekvieno žmogaus.

Dr. Ferd. Hartmann,
218 East St., New York.

Gera progai Didžiausias išpa-

davimas Lotų naujuose miestuose.

Vietose prie didžiausių miestų, naujai pradedantiesiose miestuose, Gary, Indiana ir aplinkinėse, kaip tai: Tellerton, So. Gary, Goan Park ir Gary on the Hill ir tt. Visose vietose turime daug lotų ir akierų žemes. Lotai parsiduoda po \$100 ir augščiau, lengviau išmokėtini 10 dol. iš augšto ir po 5 dol. kad mėnesiai. Nereikia mokėti procentus nei taksa, nes tai viską mes patys apmokame. Laikė lotus, būnant be darbo ar kokioj nelaimėj, pats neret, kalamų mokėti. Gary miestas ketvirtas metas kaip pradedantiesiose ir dabar turi suvisuom 25,000 gyventojų; Amerikoje, neužligo galinčios peršviesti Pittsburgą; tuose fabrikuose dabar dirba daugiau kaip 20,000 darbininkų. Apart to dar dar pradedama statyti daug naujų fabriku, kuriuose neužligo gaus darba apie 20,000 žmonių daugias. Garyje kiekvienaisiais įstaty, to vandens traukimo sistemos ir "auros", teigė elektrika ir gasas. Ten yra 5 didelės Bankos ir daugias maitinamų, yra daug hotelų, mokyklų ir bažnyčių, o dabar jau yra aprinkta veita lietuviški bažnyčiai. Trumpai sakant, mieste Gary yra geriausi įstatymai ir surėdymai. Todėl, draugai, pasiskubinkite, nes jau netoli pavasaris! Pavasario kietė, namai gerai išvalyti ant kryno oro pasivaikščiokite. Pamėginkite mūsų pardavimus, o persitikinsite, jog mes esame pasirengę kiekvienam atskančiam patarnauti. Tikėtai dalykai kiekvienam, kas atsisakys po žemiaus pa duotu adresu, *karieta dalykai* kiekvienam norinčiam pamatyti lotus. Neprašysite šitos progos, kad nesilaukite ir kad nepasiklysite užpakalyje kitų. Ypač pasiskubinkite apsilankyti lotus ir lietuviškos bažnyčios, nes svetiminai kasdienia perka daugias lotus. Toliau palauksite, kad remsite vietose kad ir norėtum, negalima bus lotų gauti. Platusis žinios kreipkitės per laisną arba ypatingai, sekanties adresu: Frank Stasulis, 4528 So. Wood St., Chicago, Ill. arba pas Iga Gucly, 21 St. ir Broadway, Gary, Ind. Ward and Gill Office...

Mokykla Šokių.

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokina valcą 6 rūšių ir taip kad gali drąsiai eiti šokti publikoje. Taipgi išmokys ir kitus šokus su 6 vakarais; vakare nuo 8 valandų iki 11. Kas moka vaikščioti, tas gali šokti ir šokti. Kas nori mokytis tegul ateina į svetainę, 1900 Union Street, kampos 1905, arti Halsted Street. Mokinama kas utarninkas, seredos ir pėtytyty vakarais. Prof. Julius S. praneša visiems, kurie nori išmokti tuos šokus, kad atėity ant sekancio adresu: 2124 South Halsted Street, Ofisas ant 3614 lubų. Adidas nuo 5 iki 8 val. vakare, nedėjomis, pa nedėjomis, ketversrai ir subatomis. Mokinia visokius šokus: Buck, Skirt, airiški Jig, ir kitus. Prof. Julius S. mokykla uždaro prieš Velykas ta nedėlia. Po Velykų ji vėl bus atdara.

TEVYNĖS MYLĖTOJŲ DR-ŲS

CENTRO VALDYBOS ANTARSAI:

Pirmininkas: B. K. Balėvičius, 913 — 32nd St., Chicago, Ill.

Vice-Pirmininkas: O. Ramanauskas, 101 Oak St., Lawrence, Mass.

Raštininkas: V. A. Greičius, 28 Stiles Hall, Valparaiso, Ind.

Išdėlininkas: A. J. Povilaitis, 304 Bank St., Waterbury, Conn.

Knygynas: J. Simanavičius, 331 Barnes St., Plymouth, Pa.

Literatūrinis Komitetas: J. Gabrys, 11 rue Sommerard, Paris, France.

V. Jokubynas, 318 W. Broadway, So. Boston, Mass.

J. Laukis, 501 Brick St., Valparaiso, Ind.

Naminių Mokyklų.

Gramatikos angliskos kalbos mokykla be mokytojo (apdaryta)... \$1.00. Valgyk draugas arba kaip mokytiškai skaityti ir rašyti be mokytojo... 15c. Naujas Budas mokytiškai rašyti be mokytojo... 35c. Arifmetikos mokytiškai rašyti be mokytojo (apdaryta)... 35c. Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:

P. MIKOLAINIS,
P. O. Box 62, New York; N. Y.

"VISUOMENE"

Statosi sau tikslu susieti apie save susipratusius ir tebesusipratusius naseklus visuomenės demokratini šalininkus, bendrai pastatinti įvykdančias mūsų gyvenime permainas, išdėdinti bendrą jėms visuomeninink-kultūrinio darbinimo budą.

Eis iš Vilniaus sykį į mėnesį.

KAINA: MASKOLIOJE:

Metams... 3 rubliai

Pusmetui... 1 rub. 55 kap.

Trims mėnesiams... 80 kap.

Atskiras numeris... 30 kap.

KAINA UŽSIENIUOSE:

Metams... 4 rubliai

Pusmetui... 2 rubliai

Trims mėnesiams... 1 rub. 20 kap.

Redakcijos ir Administ. Adresas:

"Visuomenė"

Užupio (Zarečnaja) gatvė, 16 b. 26,

Vilnius, Lithuania-Russia.

Gražus Miestas.

Didžiutėli ir natūrali amonė, visi lygiai myli ir gyvenoti gražioje namuose, gražioje mieste. Bet ne visi supranta, kad gražumas miestų ir namų pridera nuo pačių gyventojų. Paimk bilį kokį nabi, ar mūrinių ar medinių, ar plyg ar brangų, nuvalyk jį švariai, nuteplolek, apšukel skylėp žemes apie namą, apdink medžiais ir gražiojis žolėmis, o tavo namas bus gražus, sveikas ir bus malonu jame gyventi. Apiešik gi ir geriausi namai, o pats žuonit pasibaursi. Jeigu visi žmoneis ta sprastai, gal mesai visi namai būtų gražūs, gražios būtų mūsų gatvės, gražūs būtų miestai, ir gražūs būtų mūsų gyvenimai.

Vienok tai gali atsiekti tikslai savininkai namų. Kas gyvena pasamdytoose kambariuose, tam sunku ir svajoti apie tokias malones permainas. Bet, kadangi kas išsigali kas mėnesį apsimokėti savo randą, beveik kiekvienas gali išimokėti ir namelį; klausimas yra ar dang dar yra lietuvių, kurie vėlėja gyventi pasamdytuose kambariuose, be jokio pagratinimo ir vėgados, vieton užpikti sau namus, ir juose dailiau, sveikiau ir pigiau gyventi.

Perėitą metą šimtai lietuvių vien ant Bridgeport apsilanko sau naujus namus lengvomis išmokėtinomis. Šimt met esame pasirengę patarnauti kitiems šimtam namų pirkimui. Turime pardavimui namų visokios kainoms, nuo \$1000 iki aukščiausios kainos. Kas turi \$300 ar daugiau su taupintu pinigų gali pat sau nusipirkti sau namą. Kas pirmenis, tas turės geresnę progą pasiskirti sau tikrą namą. Todėl nevilkinkite ilgai, bet atleikite tuojau į mūsų banką ir pasiskirkite sau tokį namą, koks jums patiks.

Cia paduodame trumpų surašą pigesnių namų; peržiūrėkite juos:

4) 2 lubų mūrinis namas, 4 pagyvenimai po 4 kambarius. Lotas 309x147 pėdas. Kampinis. Randos neka \$480 į metus. Visi iškašalai \$55 į metus. Iš kalno reikia įnešti tik \$1200. Kaina... \$3,750.

17) 2 lubų puikūs mūro ir medžio namas, 3 pagyvenimai po 6 kambarius su maudyklos. Stalaid nauji. Lotas 25x125. Randa \$120 į metus. Visi iškašalai \$12 į metus. Iš kalno reikia įnešti \$1500. Kaina \$3,000.

29) 2 lubų mūro ir medžio namas, 3 pagyvenimai 1-4, 2-3 kambarius. Lotas 25x52. Randa \$228 į metus. Visi iškašalai \$28 į metus. Iš kalno reikia įnešti \$500. Kaina \$1,500.

30) 4 kambarių, geras medinis namas. Randa \$120 į metus. Lotas 25x52. Visi iškašalai apie \$20 į metus. Iš kalno reikia įnešti \$300. Kaina \$1,000.

37) 2 lubų medinis namas, 4 pagyvenimai. Lotas 25x125. Randa \$540 į metus. Visi iškašalai apie \$60 į metus. Iš kalno reikia įnešti apie \$1400. Kaina... \$2,700.

63) 9 kambarių puikus medinis namas, 2 pagyvenimai. Lotas 25x125. Aukštas ponamis. Randa \$276 į metus. Visi iškašalai apie \$35 į metus. Kaina... \$2,100.

87) 9 kambarių puikus medinis namas, 2 pagyvenimai. Lotas 25x125. Randa \$216 į metus. Visi iškašalai apie \$33 į metus. Iš kalno reikia įnešti apie \$500. Kaina... \$1,600.

77) 9 kambarių puikus medinis namas, 2 pagyvenimai su 1 maudykla. Lotas 26½x125. Randa \$264 į metus. Visi iškašalai apie \$35 į metus. Kaina... \$1,700.

100) 5 rūmų mūrinis namas. Lotas 25x125. Randa \$180 į metus. Visi iškašalai apie \$35 į metus. Kaina... \$1,800.

54) 4 kambarių mūrinis namas. Lotas 25x56. Randa \$144 į metus. Visi iškašalai apie \$25 į metus. Iš kalno reikia įnešti apie \$300. Kaina... \$1,500.

171) 2 lubų medinis namas, 12 kambarių, 3 pagyvenimai. Lotas 27½x125. Randa apie \$336 į metus. Visi iškašalai apie \$40 į metus. Iš kalno reikia \$700. Kaina... \$2,200.

Šitie visi namai yra mūsų pasiskirti geriausi namai už pigią kainą, greitai pardavimui. Išlygos yra kiekvienam priedamos. Atleikite greitai pasiskirti sau vieng 18 ju.

121) 8 kambarių mūrinis namas. Lotas 24x120. Randa \$204 į metus. Visi iškašalai apie \$28 į metus. Kaina... \$1,750.

13) 2 lubų mūrinis namas. Krautuve ir 3 pagyvenimai po 4 kambarius. Randa \$300 į metus. Iš kašalai apie \$600 į metus. Iš kalno reikia įnešti apie \$600. Kaina \$2,600.

A. Olszewski
3252 S. Halsted St.

Kur gauti "Lietuvą."

Gailma gauti kiekvieną savaitę "Lietuvą" už 5c. pas siuos agentus:

BROCKTON, MASS.

J. Pocius, 175 Ames St.

Brooklyn, N. Y.

B. Fromas, 73 Grand Street.

Ant. Janauskas, 217 Hudson Ave.

T. Jermals, 215 Berry Street.

J. Milewski, 124 Grand St.

S. Simanavičius, 253 Wythe Ave.

BALTIMORE, MD.

John Louis, 662 W. Baltimore St.

Chicago, Ill.

P. M. Kaitis, 1644 W. North Ave.

M. J. Tananavicius, 670 W. 18th St.

JERSEY CITY, N. J.

Ant. Reklaitis, 234 Wayne St.

Lawrence, Mass.

A. Ramanauskas, 101 Oak Street.

Montello, Mass.

B. P. Miszkis, 35 Arthur St.

New Haven, Conn.

J. J. Valtericius, 583 Grand Ave.

Philadelphia, Pa.

M. A. Ignatius, 1028 So. 2nd Street.

Portland, Oreg.

John Brownman, Brownman News Co.

Seattle, Wash.

Foreign and Domestic

Periodical & Newspaper Agency

Worcester, Mass.

M. Paltauscius, 15 Millbury Street.

"Lietuvos" Agentai

Pas siuos agentus galima usias...

kyti "Lietuvą" metams ar pusel...

metų ir usimokėti.

Jonas Janušas keliaujantis Agentas...

po Illinois valstij.

Brooklyn, N. Y.

A. Lemauskas, 298 South 1st St.

Jonas Lukauskas, 112 Grand St.

Baltimore, Md.

Petras Glavickas, 635 W. Lombard St.

L. Gailis, 1834 N. Castle Street

Vincas Zelvis, 603 So. Paca st.

Chicago, Ill.

J. I. Bagdžius, 2334 S. Oakley Ave.

K. Staponis, 3143 S. Halsted St.

V. Linka, 1513 Spring St.

Jonas Viskockis, 8139 Vincennes Rd.

Ant. Zukauskis, 171 — 34th Pl.

Cleveland, Ohio.

Pov. Sukis, 6524 Forman Ave. S. E.

Cambridgeport, Mass.

Pet. Bartkevicius, 719 Main St.

K. Kavolius, 42 Washington St.

HAMMOND, IND.

Zen. Juclavičius, 235 — 155th St.

HAETTFORD, CONN.

Kar. Lesevicius, 40 Mulberry st.

Herrin, Illinois.

J. T. Adomaitis, Box 708.

INDIANA HARBOR, IND.

B. Yasulis, 3604 Deador St.

Kenosha, Wis.

M. Petrauskas, 72 N. Chicago st.

MINERSVILLE, PA.

J. Ramanauskas, Box 638.

New Britain, Conn.

E. J. Ceponis, 21 Pleasant St.

Newark, N. J.

V. Ambrazevičius, 178 Ferry Street.

Pittsburg, Pa.

Jonas A. Ignatius, 46 So. 22nd Street.

G. Milauckas, 37 So. 19th st.

NORWOOD, MASS.

B. A. Tumavicius, 28 Austin St.

Pateron N. J.

A. Varskevicius, 70 Lafayette St.

Pittston, Pa.

J. Kazakevičius, 103 N. 4th St.

Plymouth, Pa.

S. Potellunas, 345 E. River St.

ROCKFORD, ILL.

Adomas Kazakevičius, 810 E. State st.

So. Boston, Mass.

N. Gendrolius, 224 Athens Street.

Springfield, Ill.

Geo. Tachlauckas, 701 E. Mason st.

Soranton, Pa.

Juoz. Petrikys, 1514 Ross Ave.

Shenandoah, Pa.

T. Krytanaukas, 12½ Cherry Street.

Union City, Conn.

D. F. Elmaitis, 65 Brennan st.

Waterbury, Conn.

J. Zemaitauskas, 39 W. Porter St.

Jurgis Zemaitis, 324 Bank st.

Worcester, Mass.

Ant. Bernotas, 45 Ward St.

Naujausios Knygos

gaunamos "Lietuvos" Redakcijoj.

APIE BALTRU-GIRTUOKIŲ. Valz...

delis is gyvenimo Baltarusu girtuokiu.

Rygoje, 1909. Pust. 32..... 10c.

IS SEINU VYSKUESTES HISTO-

RIJOS. Parengs spaudon J. Basanavičius ir K. Giliūnas (iš "Lietuvių Tautos"), Vilnius, 1909. Puslapių 41. Kaina..... 50c.

KLAIDA. Apysaka; parašyta Lazdynų Peleša. Kas šios raštininkės veidžius skaitė, tas žino jų vertę ir nesigalios šis knygelę perskaityti. J. parašyta iš lietuvių gyvenimo, Vilnius, 1910. Pust. 520..... \$1.00.

"LIETUVIŲ TAUTA". L. Mokslas Draugijos raštai. Knyga 1, dalis 2. Vilnius, 1909..... \$1.25.

MUSŲ GERASIS. Dviejų veiksmių komedija. Parašė žemaitis Vilnius, 1909. Pust. 26..... 10c.

NUO AUDROS PASISLĖPUS. Parašė žemaitis Vilnius, 1909. Pust. 16. Kaina..... 5c.

RAŠYBOS LAVINIMOŠIS DARBAI. Pradedamoms mokykloms. Sutaisė mokytojas S. Vanešis su pagalbe J. J. Šiauliais, 1909. Pust. 112. Kaina..... 20c.

Nauji Muzikantų Vokaliai. Lietuviška muzika. ČESLOVO SOSNAUSKIO.

V. Sasiuva. UŽMIGO ŽEMĖ. Su statyta vienam balsui, fortepianui pritariant. Žodžiai Malirionio. Peterburge, 1909 m..... 15c.

VI. Sasiuva. Ta pati daina UŽMIGO ŽEMĖ. Misiems balsams a capella. Peterburge, 1909 m..... 50c.

VII. Sasiuva. SKUBINK PRIE KRYŽIAUS. Vienam balsui, fortepianui arba vargonams ir amuikui pritariant. Žodžiai kun. M. Gustafio. Peterburge, 1909 m..... 50c.

VIII. Sasiuva. SIUNTĖ MANE MOTINĖ. Liaudies daina, keturiems misiems balsams. Peterburge, 1909. Kaina..... 50c.

IX. Sasiuva. KARVELEL. Liaudies daina, keturiems misiems balsams. Peterburge, 1909 m..... 40c.

X. Sasiuva. TU MANO MOTINĖ. Liaudies daina. Duetas sopranui, altui, arba dvibalsniams moteriškam chorui. Peterburge, 1909 m..... \$1.00.

XI. Sasiuva. LEKK SAKALĖL. Liaudies daina, keturiems misiems balsams. Peterburge, 1909 m..... 50c.

GIESMĖ I PANELE SVENCIAUSI. Vienam balsui (barytonui arba mezosopranui) su vargonais. Muzika Juozapo Naujalo. Op.

